

7 NOVINY KEŽMAROK

Kultúrno-spoločenský
mesačník mesta

JÚL
2020
5. ročník

Vydáva Mestské kultúrne stredisko
v Kežmarku

Výstavba na sídlisku
Sever

str. 5

Výročie narodenia
M. R. Štefánika

str. 13

História a súčasnosť
cintorínov

str. 20-21

VYROBENÉ NA SLOVENSKU

www.kia.sk

KIA SPORTAGE EXTRA

so zvýhodnením až do **3 300 €**

SEDEM ISTÔT KIA

SPORTAGE

KIA

Začnite žiť znova naplno s programom #KiaSpoluVpohybe.

Predstavujeme vám jedinečný program #KiaSpoluVpohybe so 7 garantovanými istotami Kia, s ktorými získate na model Sportage vo výbave Extra prevažne šesťročné financovanie Kia Light s nulovým úrokom, historický najnižší splátkami a možnosťou ich odloženia až na tri mesiace, výkupný bonus a až do 1 000 €, ročnú diaľničnú známku, plnú nádrž paliva zadarmo a samozrejme aj jedinečnú 7-ročnú záruku Kia. Neváhajte a využite celkové zvýhodnenie až 3 300 € vrátane bonusu až do 2 500 € a extra výbavu v hodnote až 800 € zadarmo. Všetky informácie vám radi poskytneme priamo v predaji, alebo na nižšie uvedených kontaktoch.

Motor Group Poprad, spol. s r.o.
Partizánska 3800, 058 01 Poprad
Tel. č. 052/787 9230

kiapoprad@motorgroup.sk
www.motorgroup.sk

Kia Motors Sales Slovakia, s.r.o. - Táto ponuka platí len na skladové vozidlá. Viacšie informácie sa dozvieste u každého autorizovaného predajcu Kia. Kombinovaná spotreba paliva: 5,5-8,0 l/100 km, emisie CO₂: 145-204 g/km. *Záruka 7 rokov/150 000 km. O odložení splátok na maximálne 3 mesiace s možnosťou predĺženia o ďalšie 3 mesiace počítajú v čase pandémie môžeme podľa ustanovení zákona č. 67/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 požadovať fyzická osoba nepodnikateľ/ fyzickú osobu podnikateľa v malých zamestnávateľoch v prípade problémov so splácaním splátok alebo odložení. Podrobné informácie pre zákazníkov o nároku a postupe podania žiadosti o odloženie splátok nájdete aj na webovom sídle nášho finančného partnera www.cubobanking.sk.

DREVONA®

N Á B Y T O K

*Ku každej **AVA** sedačke + **MINO** stolík za **1€***

| tel: 0918 605 347 | e-mail: kezmarok@drevona.sk |

MICHALSKÁ 73, KEŽMAROK

MESTSKÉ KULTÚRNE STREDISKO KEŽMAROK
CIRKEVNÝ ZBOR ECAV KEŽMAROK

MUFUZA
PRODUKČNÝ DOM

MIRKA PARTLOVÁ

Hosť večera
JÁN SLEZÁK

AKUSTICKÝ KONCERT
v drevenom
artikulárnom
kostole
V KEŽMARKU

Vstupné
10 €

24. júla 2020
19:00 hod.

PREPRDAJ VSTUPENIEK: Mestské kultúrne stredisko, Starý trh 46
Kežmarská informačná agentúra, Hlavné námestie 64
www.mskszkezmarmok.sk

ZÁKLADNÁ UMELECKÁ ŠKOLA ANTONA CÍGERA V KEŽMARKU
pozýva na zápis

Možnosť prihlásiť sa na odbory:

- hudobný
- tanečný
- výtvarný
- literárno-dramatický
- audiovizuálny a multimediálny

Online zápis
možný prostredníctvom
www.zusantonacigera.sk

Mestské kúpalisko v Kežmarku bude otvorené

Kúpalisko svoje brány otvorí v prvých júlových dňoch, hneď po ukončení predsezónnych prác spojených so zabezpečením preventívnych hygienicko-epidemiologických opatrení prijatých na zamedzenie šírenia nákazy koronavírusu. O presnom termíne otvorenia kúpaliska budeme informovať v najbližších dňoch.

Obyvatelia a návštevníci Kežmarku budú môcť aj toto leto využiť služby mestského kúpaliska. Vzhľadom na to, že obidva bazény majú nezávisle cirkulačné okruhy a vyrovnávacie nádrže, bude možné detský bazén ihneď po dosiahnutí požadovanej prevádzkovej teploty. Ohrev vody v bazénoch je zabezpečený tepelnými čerpadlami, ktoré významne šetria náklady.

Štandardný postup pri spustení sezóny kúpaliska je nasledovný: „Ako prvý krok je mechanická očista bazénov a následné dezinfekčné úkony, potom sa chemicky prečistia všetky potrubia na cirkuláciu vody a zabezpečia sa všetky činnosti pre bakteriologické čistenie.

Po týchto základných operáciách sa bazény dopustia na v prevádzkovú hladinu a začne sa ich ohrev cez tepelné čerpadlá. Prioritne sa zameriame na prípravu podmienok pre otvorenie malého bazénu, určeného pre deti. Dôležitým momentom je odobratie

vzoriek vody certifikovaným laboratóriom, ktoré musí verifikovať, že kvalita vody zodpovedá požadovaným štandardom. Ak to bude v poriadku, môžeme bazény otvoríť pre verejnosť,“ ozrejmil prípravy na spustenie kúpaliska Miroslav Škvarek, riaditeľ Verejnoprospešných služieb mesta Kežmarok (VPS).

K spusteniu mestského kúpaliska pristúpila samospráva aj napriek zložitej situácii v ekonomickej oblasti, ale aj v rámci prísnych hygienických opatrení, ktoré na prevádzku verejných kúpalísk nastavil hlavný hygienik.

„Občania si po predchádzajúcich hektických dňoch zaslúžia oddych a relax, jednou

z dôležitých úloh samosprávy je vytvoriť im podmienky na to, aby mohli stráviť pekné leto doma a v okolí mesta, súčasťou čoho je aj možnosť využívať letné kúpalisko,“ poznamenal primátor mesta Ján Ferenčák.

Na dodržiavanie opatrení stanovených hlavným hygienikom Slovenskej republiky budú externe dozerat zamestnanci RÚVZ v Poprade, ktorí avizovali zvýšenú kontrolnú činnosť všetkých prevádzkovaných kúpalísk. Návštevníci kúpaliska budú povinní dodržiavať usmernenia vydané hlavným hygienikom, aplikovať dezinfekciu rúk a dodržiava-

nie odstupu medzi jednotlivcami a členmi skupín najmenej dva metre. Je veľmi dôležité rešpektovať pokyny personálu, lebo ich vyžadovanie a uplatňovanie chráni všetkých návštevníkov kúpaliska.

Vedenie mesta, a poslanecký zbor si uvedomujú, že kúpalisko môže v takejto sťaženej prevádzke vygenerovať stratu, preto požiadalo správcu kúpaliska, VPS mesta Kežmarok, aby boli pri spustení do prevádzky, a v samotnej

prevádzke uplatnené postupy, ktoré minimalizujú zvýšenie nákladov. Prioritou je bezpečnosť a hygienický štandard, zároveň je mesto pripravené pristúpiť ku kompenzáciám oprávnených zvýšených nákladov spojených s tohoročnou prevádzkou kúpaliska.

Ľudia v regióne s vysokou mierou nezamestnanosti vďaka otvorenému kúpalisku dostanú ďalšiu možnosť rekreácie pre celú rodinu, ktorá významne nezaťažuje ich rozpočet. Poslednou dobrou správou k otvoreniu kúpaliska ostávajú nezmenené ceny vstupného pre návštevníkov za rok 2019.

Ondrej Miškovič

Viera a skutky sú navzájom neoddeliteľné

Milí spoluobčania, milí bratia a milé sestry,

chcem vás všetkých pozdraviť a prihovoriť sa vám ako nový katolícky farár a dekan farnosti Kežmarok. Prichádzam do mesta, ktoré dýcha historickou a kultúrnou krásou. Mesto má svoje dominanty, ktoré obdivuje Slovensko a celý svet. Spomeniem Baziliku svätého Kríža, drevený artikulárny kostol či kežmarský mestský hrad. Obyvateľov môže naplniť hrdosť na predkov, ale aj záväzok nadviazať na ich zručnosť a múdrosť. Niečo podobné sa dotýka aj mojej osoby. Prichádzam do farnosti, ktorú budovali kňazi – moji predchodcovia. Chcem nadviazať na všetky dobré aktivity, ktoré priniesli veľa požehnaní a úžitku pre farnosť, ale aj pre mesto. Nie sme a nechceme byť uzavretou komunitou. Ako veriaci sme súčasťou spoločnosti. Preto sa chceme podieľať na materiálnom, kultúrnom a duchovnom rozvoji nášho mesta. Osobne sa chcem pritom opierať o farníkov, ako aj o všetkých ľudí dobrej vôle, ktorí v tomto malebnom meste pod Tatrami bývajú. Prichádzam do nového prostredia a do novej služby. Prichádzam z mesta Trvrdošín na Orave do mesta a kraja, ktorý nepoznám, ale verím, že sa stane mojim druhým domovom.

Prostredníctvom diecézneho otca biskupa Mons. Štefana Sečku mi Pán zveril loďku tejto aktívnej a živjej farnosti. Pán je a bude v tej loďke vždy prítomný. Toto je pre mňa istota a radosť, za ktorú som vďačný. Chcem viesť loďku v spolupráci so spolubratmi kňazmi, farníkmi, ale aj s vedením mesta a všetkými jeho obyvateľmi. Som otvorený pre spoluprácu s ostatnými kresťanskými spoločenstvami v meste, aby sme boli viditeľným znamením jednoty.

Náboženstvo a kult bez sociálnej spravodlivosti a snahy žiť vieru v každodennom živote by boli nezmyslom. Pre veriaceho človeka vyznanie viery ústami alebo iba účasť na náboženských obradoch nestačí. Náboženský život musí byť úzko spätý s každodenným životom. Viera a skutky sú navzájom neoddeliteľné, a preto nemá význam hovoriť o viere, akoby mohla jestvovať nezávisle od našich skutkov. Takéto rozdelenie má zničujúce následky na kresťanské spoločenstvo, ako aj spoločnosť. Viera nemôže byť individuálnou zbožnosťou, ale musí sa prejavovať v službe bratom a sestrám.

Naša spoločnosť počítačových technológií sa líši od storočí pred nami. Avšak človek 21. storočia je rovnako predmetom etických a duchovných princípov, ako bol človek pred 100 alebo 750 rokmi. V Biblii nenájdeme opis technológií pre moderné závody súčasnosti. Ježišova náuka nám dáva usmernenia o etických a náboženských pravidlách, ktoré majú byť hybnou silou ľudí každej epochy. Potrebuje urobiť evanjeliovými vzťahy v ľudskej spoločnosti. Ježišovo poslanstvo je neustále platné pre tento svet a môže sa s ním stotožniť aj človek síce bez vyznania, ale úprimne hľadajúci pravdu, spravodlivosť a pokoj. Chcem aj ja svojou osobou a pôsobením prispieť k tomu v našom meste.

František Trstenský, farár – dekan

V skratke

 PSK a medzinárodní experti pracujú na zintenzívnení dynamiky regiónu. Cílené aktivity Prešovského samosprávneho kraja pre zvýšenie výkonnosti regiónov v rámci iniciatívy dobíhajúcich regiónov Catching-up Regions pokračujú. Na úrade župy v rámci zasadnutia riadiaceho výboru zástupcovia Európskej komisie, Svetovej banky a ďalší zainteresovaní aktéri rokovali o konkrétnych projektoch a ich financovaní vo vybraných oblastiach rozvoja kraja. V rámci iniciatívy aktuálne prebieha implementácia investičných zámerov pre päť vybraných stredných škôl v pôsobnosti župy, konkrétne v Matejovciach, Medzilaborciach, Starej Ľubovni, v Prešove a Kežmarku.

Zdroj: Prešovský samosprávny kraj

 Sieť pre akčné plánovanie IoTChange poskytla mestu Kežmarok možnosť zamyslieť sa, ako zlepšiť súčasný stav v moderných riešeniach založených na IoT – internete vecí. Prostredníctvom siete by chcelo mesto Kežmarok získať nové skúsenosti z iných európskych miest, detailne analyzovať existujúcu situáciu, diskutovať o téme digitalizácie založenej na riešeniach IoT – internetu vecí, skvalitniť a uľahčiť život občanom a návštevníkom mesta s členmi miestnej podpornej skupiny, relevantnými organizáciami a inými dotknutými skupinami.

Zdroj: URBACT SKM, Matúš Žák

 Sezónna uzávera turistických chodníkov v Tatranskom národnom parku sa skončila v nedeľu 14. júna. Trvala od začiatku novembra, teda dohromady sedem a pol mesiaca. V tomto období je tatranská príroda najzraniteľnejšia. Je to obdobie kamzičej ruje, teda zvýšeného rizika ohrozenia kamzíkov vyrušovaním v exponovaných lavínových terénoch. Zahrané sú aj svište. Uzávera zahŕňa tiež jarné obdobie hniezdenia a vyvážania mláďat viacerých chránených druhov tatranských živočíchov. Pokojné obdobie využila tatranská príroda na zimný odpočinok a regenerovala sa bez prítomnosti turistov.

Zdroj: spis.korzar.sme.sk

 Mesto Kežmarok zverejnilo na úradnej tabuli výsledok vybavenia petície proti výstavbe multifunkčného ihriska a likvidácii zelene.

Zdroj: Úradná tabuľa

 Mesto Spišská Belá spojí s jeho časťou Strážky vyše dvojkilometrový cyklochodník. V ďalšej etape vybudujú aj cyklotrasu zo Spišskej Belej do Slovenskej Vsi. Náklady na výstavbu dosiahnu takmer 460 tisíc eur, pričom 85 percent pôjde z eurofondov, 10 percent zo štátneho rozpočtu a päť percent z vlastných zdrojov mesta.

Zdroj: spis.korzar.sme.sk

 Nezamestnanosť v okrese Kežmarok prekročila 20 percent. Rast nezamestnanosti v obchode a službách sa výrazne spomalil. Ústredie práce zverejnilo májové čísla nezamestnanosti. V máji miera evidovanej nezamestnanosti na Slovensku dosiahla 7,2 percenta, kým v apríli bola na úrovni 6,57 percenta. Lepším ukazovateľom nezamestnanosti je miera nezamestnanosti z celkového počtu uchádzačov o zamestnanie. Oficiálna evidovaná miera nezamestnanosti totiž nezapočítava ľudí, ktorí aktuálne nie sú disponibilní pre trh práce – sú napríklad práce-pokračovanie na str. 6

V Kežmarku sa na internet pripojíte bezplatne

Iniciatíva WiFi4Eu podporuje bezplatné pripojenie na miestach ako sú parky, námestia, verejné budovy, knižnice, zdravotnícke zariadenia či múzeá v obciach v celej Európe. Začiatkom júla bol tento projekt spustený pre turistov a občanov aj v Kežmarku.

WiFi4EU využili viaceré európske mestá na zvýšenie kvality života občanov a podporu regionálneho cestovného ruchu. Obce mohli požiadať o pokaz v hodnote 15 000 €. V Kežmarku po úspešnom schválení je možnosť využívania bezplatného pripojenia v týchto lokalitách: Okolie reštaurácie Berg na Hradnom námestí 60, okolie pri poliklinike v Kežmarku na Hviezdoslavovej ulici, okolie pri budove Dr. Alexandra 30 a ihrisko pri Centre voľného času.

Podmienkou financovania je, aby verejné inštitúcie dokázali pokryť prevádzkové náklady bezdrôtového prístupového bodu aspoň počas obdobia troch rokov. „Pripojenie musí byť ľahko prístupné, poskytované bezplatne a riadne zabezpečené. Prevádzkové náklady pripojenia na optiku 8 640 € s DPH na tri roky,“ priblížila projekt Dana Skupinová,

informatička Mestského úradu v Kežmarku.

„Z Kežmarku postupne budujeme moderné mesto a v takom meste nesmie chýbať bezplatné pripojenie na wifi. Verím, že táto služba do ulíc a do centra mesta priláka ďalších občanov a turistov. Prichádza leto a s ním pekné slnečné dni. Prístup na internet je umiestnený v lokalitách, kde si ľudia môžu posediť na letných terasách a oddýchnuť, ale aj tam, kde je veľký pohyb občanov. WiFi4Eu spríjemní trávenie voľného času a podporí rozvoj cestovného ruchu,“ povedal Ján Ferenčák, primátor mesta Kežmarok.

Zuzana Šlosárová

Centrum nášho mesta v uplynulých dňoch znovu rozkvitlo červenými muškátmi. Verejnoprospešné služby mesta Kežmarok zabezpečujú kvetinovú výzdobu každý rok podľa požiadaviek mesta.

-vps-

Mimoriadne zastupiteľstvo rozhodlo o ďalšom šetrení mestských financií

Poslanci Mestského zastupiteľstva v Kežmarku sa po troch týždňoch znovu stretli, tentoraz na mimoriadnom zastupiteľstve 25. júna. Schválené boli všetky predkladané návrhy.

Rozpočty samospráv sú v tomto roku výrazne ohrozené finančnou krízou spôsobenou pandémiou nového koronavírusu a hrozí nedostatok financií na platy zamestnancov a prevádzku zariadení. Z tohto dôvodu mesto dalo návrh na úpravu výšky finančných prostriedkov určených na mzdy a prevádzku škôl a školských zariadení vo výške päť percent. Školy tak spoločne zo svojich rozpočtov skrátli 175 388 €. Táto iniciatíva vyšla od štatutárov školských zariadení, ktorí sa týmto krokom chceli pridať k ostatným organizáciám, ktoré svoje rozpočty upravovali.

Zastupiteľstvo sa zaoberalo aj celkovým rozpočtom, v ktorom bolo vidieť značné úsporné opatrenia. Z dôvodu nepodporenia jedného z projektov žiadalo oddelenie projektov a verejného obstarávania presun financií na úspešný projekt obnovy meštianskeho domu na Hlavnom námestí 46, ktorý domáci poznajú ako

Barónku, vo výške deväťtisíc eur a na opravu oblúkov v mestskej pamiatkovej rezervácii. Oddelenie výstavby, dopravy a životného prostredia predložilo návrh na zmenu rozpočtu, ktorým sa sa má začať ďalší úspešný projekt komplexnej rekonštrukcie reduty. Tá je zaradená medzi národné kultúrne pamiatky a každoročne ju do Kežmarku chodí obdivovať mnoho turistov, nielen zo Slovenska.

Nezabudlo sa však ani na podporu športu v našom meste. Základnej škole s materskou školou, Nižná brána 8 schválili prenájom ľadovej plochy s príslušenstvom v objekte zimného štadióna za účelom zabezpečenia tréningových procesov a korčuľovania žiakov. Tréningy budú prebiehať štyri dni v týždni a budú zamerané na žiakov piateho ročníka s rozšíreným vyučovaním športovej prípravy, konkrétne ľadového hokeja. Škola ponúkla mestu budovu bývalej materskej

Poslanci mestského zastupiteľstva rokovali v malej sále Mestského kultúrneho strediska.

školy na Severnej 5 z dôvodu jej prebytočnosti. Majetok v súčasnosti neslúžil svojmu účelu a pre školu bol tak finančne zaťažujúci.

V diskusii sa niektorí poslanci dotkli fungovania radnice, ale i vydávania Novín Kežmarok, ktoré mesto realizuje v súčinnosti s Mestským kultúrnym strediskom. Primátor v závere vyjadril znepokojenie nad vyjadreniami a aktivitami niektorých poslancov. „Mesto nie je len primátor, ale aj poslanci, zamestnanci mesta a našim základným cieľom by malo byť spoločne zveľaďovať mesto,“ poznamenal na rokovaní Ján Ferenčák. Kežmarok nechce zastaviť investičné aktivity, a tak sa občania v budúcnosti dočkajú polyfunkčnej arény, prestavanej polikliniky, revitalizovaného zariadenia pre seniorov a obnovy sídlisk Sever a Juh, ako aj novej regionálnej tržnice.

Ondrej Miškovič

Na vyriešenie opakujúcich sa podnetov na sídlisku Sever si musíme počkať

V poslednej dobe sa na sociálnych sieťach mesta, ale i na iných komunikačných kanáloch začali objavovať rovnaké podnety občanov. Prvá kategória podnetov sa týkala košov na sídlisku a druhá výrazného osvetlenia v nočných hodinách.

Pre revitalizáciu vnútrobloku Sever bola spracovaná projektová dokumentácia a následne bola získaná finančná dotácia na realizáciu. Revitalizácia rieši komplexnú prestavbu a obnovu územia aj s drobnou architektúrou. Prvky drobnej architektúry, ktoré boli osadené pôvodne a nevyhovovali z estetického a bezpečnostného hľadiska, a súčasne boli nad rámec odsúhlasenej dokumentácie, bolo nevyhnutné odstrániť.

„V oddychovej zóne je inštalované dostatočné množstvo nových košov na odpadky. Na dôvažok je nevyhnutné konštatovať, že odpadkové koše na ulici majú slúžiť na drobné odpadky pre okoloidúcich, nemajú slúžiť pre domový odpad, na to slúžia kontajnery, ktorých je na sídlisku dostatok,“ ozrejnila v odpovedi na podnet Eva Kelbelová, poverená vedením oddelenia výstavby, dopravy a životného prostredia Mestského úradu v Kežmarku. Z uvedeného dôvodu umiestnenie košov

na drobné odpadky pred vstupmi do obytných domov nemá opodstatnenie, naopak, je na ťarchu v území, keďže odpad vo veternom počasí je rozfukovaný po okolí.

Mesto však ubezpečuje občanov, že ak budú pretrvávajúť oprávnené požiadavky na doplnenie košov od obyvateľov sídliska, po uplynutí doby viazanosti projektu ich zabezpečí. Koše však budú korešpondujúce s projektovanými košmi a budú osadené na miestach, kde to bude skutočne nevyhnutné. „Naším cieľom je zachovať jednotný estetický ráz územia, aby na jednej ploche neboli umiestnené rôznorodé vyhotovenia prvkov drobnej architektúry,“ doplnila Kelbelová.

Čo sa týka svietivosti, nadštandardná prvotná svietivosť je prirodzená pri takýchto projektoch. Celkový problém, ktorý možno vzniká, je ten, že sa občanom zdá, že je na sídlisku zrazu veľa lúčov. „V rámci sídliska Sever, ale i celého mesta chystáme manažment

Osvetlenie sídliska Sever počas noci.

svietivosti, ktorý bude riadený,“ povedal primátor mesta Ján Ferenčák. Samospráva potrebuje najprv vymeniť svietidlá, v ktorých budú moderné riadiace čipy, na základe ktorých sa bude zvyšovať alebo znižovať intenzita svietivosti. V praxi to bude znamenať, že svietivosť sa bude v závislosti od podmienok meniť. Vzniknutý diskomfort občanov tak onedlho nahradí prostredie vhodné pre rodiny s deťmi, ktoré bude v noci dostatočne osvetlené, a tým sa docíli vyššia bezpečnosť v meste.

Ondrej Miškovič,
foto: odkazprestarostu.sk

V skratke

dokončenie zo str. 4

neschopní či na takzvanej OČR. Fakticky však ide o nezamestnaných ľudí.

Zdroj: e.dennikn.sk

Z nádvorja Kežmarského hradu sa ozvali najväčšie hity Karola Duchoňa. Koncert PRE100 v podaní kapely Duchoňovci sa uskutočnil v piatok 12. júna. Kapela mapuje Duchoňovu kariéru, hrá a spieva najväčšie hity, ktoré preňho zložili známi slovenskí skladatelia. V tomto zaujímavom zoskupení sa stretli muzikanti z kapiel rôzneho štýlu a práve toto spojenie dávalo celému projektu jeho originálny výraz. Koncert na hradnom nádvorí bol zároveň spomienkou na nedožitých 70 rokov jedného z najlepších populárnych slovenských spevákov všetkých čias.

Zdroj: MsKS

Pandémia spôsobená šírením koronavírusu si vyžiadala osobitné opatrenia aj v oblasti vzdelávania. Z dôvodu prevencie a ochrany obyvateľov pred možným šírením vírusu rozhodol minister školstva o novej forme vykonania maturitných skúšok. Preto študentov Školy umeleckého priemyslu nečakal zeleným obrusom prestretý stôl, ani komisia zvedavá na ich vedomosti z maturitných predmetov. Tohtoročné maturity si za kritérium kládli prácu žiaka počas celého štúdia. Znamky z maturitných predmetov určili administratívne – aritmetickým priemerom zo známok, ktoré žiaci získali počas štúdia na strednej škole. Študenti mali možnosť známku prijať, alebo odmietnuť. Keďže administratívne určenú známku akceptoval každý zo študentov, boli im udelené maturitné vysvedčenia bez spomínanej maturitnej skúšky.

Zdroj: ŠUP KK

Dopravná zdravotná služba, ktorú prevádzkuje sieť zdravotníckych zariadení AGEL SK, sa po pandémii spôsobenej koronavírusom vracia do bežnej prevádzky. Platia však ešte isté obmedzenia, ktoré musia dodržiavať tak vodiči, ako aj prevážaní pacienti. Dopravná zdravotná služba spoločnosti AGEL SK má momentálne 3 prevádzky, a to v Leviciach, v Levoči a v Kežmarku, kde sa nachádza aj centrálny dispečing. Vozidlá mesačne najazdia 125 tisíc km, ročne je to približne 1,5 milióna kilometrov.

Zdroj: AGEL

Staňte sa aj vy súčasťou najväčšej kampane podporujúcej rozvoj cyklistickej dopravy na Slovensku. Zaregistrujte seba alebo svoj tím, vysadnite na bicykel a spoznajte všetky výhody, ktoré jazda na dvoch kolesách prináša. Registrácia súťažných tímov je možná až do 7. septembra 2020. Samotný projekt Do práce na bicykli sa uskutoční od 1. do 30. septembra.

Zdroj: dopracenabicykli.eu

Kampaň Legendarium sa každoročne teší čoraz väčšej obľube. V minulom roku sa do projektu zapojilo viac ako 1 200 súťažiacich, ktorí spoločne vyzbierali približne 30 tisíc nálepiek a podporili tak návštevnosť hradov, kaštieľov, zámkov, múzeí, galérií, jaskýň, ale aj rôznych pamiatok, športovísk a atrakcií v celom Prešovskom kraji. Viac informácií, ako i pravidlá súťaže nájdete na www.legendarium.info a www.severovychod.sk.

Zdroj: tatryspispieny.sk

Koncert pod balkónmi na Záhradnej ulici Kežmarčanom 6. júna odohrali členovia hudobnej skupiny Mobile. Obyvatelia nášho mesta ani jeho návštevníci nebudú o kultúru v meste ukrátení ani toto leto, počas ktorého sú naplánované viaceré menšie podujatia.

-om-

V prestížnej súťaži slovenskej kalendárovej tvorby – Najkrajšie kalendáre Slovenska, ktorá sa koná každý rok, v kategórii nástenných kalendárov obsadil kalendár ELRO 2020 krásne tretie miesto. Autorom fotografií v kalendári je Peter Cintula.

-om-

V areáli Základnej školy Grundschule bola pred rokom osadená šľachtená ruža Generál Štefánik, v týchto dňoch tam pribudla pamätná tabuľa s označením tejto ruže. V júli si pripomenieme 140. výročie narodenia generála M. R. Štefánika.

-om-

Výstavba verejne prístupnej elektrickej nabíjacej stanice v Kežmarku

Podpora rozvoja elektromobility stále narastá. Prvým krokom je výstavba verejne prístupných elektrických staníc, ktoré mesto plánuje v budúcnosti rozšíriť o ďalšie podľa potreby.

V Kežmarku 1. júla pribudla elektrická nabíjacia stanica. Bola umiestnená v blízkosti budovy mestskej polície, na Hlavnom námestí 3. Na účel nabíjania elektromobilov sú vyhradené dve parkovacie miesta.

„Poskytovateľom projektu bolo Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky a vykonávateľom Slovenská inovačná a energetická agentúra. Mesto vďaka úspešnému projektu získalo dotáciu päťtisíc eur,“ priblížila projekt Marta Markočiová, vedúca oddelenia projektov a verejných obstarávaní.

Kežmarok si vyslúžil cenu Enviromesto 2019 za protipovodňové opatrenia, cyklochodník i viaceré smart riešenia. Okrem titulu získala samospráva aj nabíjaciu sta-

nicu Wallbox pre autá a jej odbornú montáž. Ďalšia elektrická nabíjacia stanica tak vďaka tomuto oceneniu pribudne čoskoro na parkovisku pri obchodnom centre Severka na Garbiarskej ulici. Podľa primátora Kežmarku bol titul ocenením tvrdej práce zamestnancov mestského úradu a v neposlednom rade snahy občanov mesta zlepšiť kvalitu života v regióne.

Samospráva chce podporiť rozvoj elektromobility v našom meste. Znížením emisií priamo v Kežmarku stúpne návštevnosť turistov, ktorí vlastnia elektromobil. „Výstavbou nabíjacích staníc chceme podporiť nákup a využívanie elektromobilov v meste Kežmarok a jeho okolí,“ povedal Ján Ferenčák, primátor mesta Kežmarok.

Nabíjacia stanica v centre mesta.

Rozhodnutie umiestniť do centra mesta nabíjaciu stanicu pre elektrické vozidlá prišlo úplne prirodzene v súlade so snahou ísť s dobou, poskytovať inovatívne služby a uspokojovať aktuálne potreby občanov. Elektromobily budú mať vyhradené parkovacie miesta, ktoré v najbližšom čase budú doplnené dopravným značením. Aj týmto chce mesto Kežmarok prispieť k zlepšeniu klímy.

Ondrej Miškovič

Mestské byty v Kežmarku je možné získať bez trvalého pobytu v meste

Podmienky nájmu bytov vo vlastníctve mesta Kežmarok upravuje všeobecne záväzné nariadenie (VZN) č. 1/2013, ktoré následne upravuje VZN č. 6/2016. Postup nájmu mestského bytu je tvorený tromi krokmi. Prvým krokom je spísanie žiadosti a jej odovzdanie na oddelení majetkovoprávnom a správy majetku, následne sa táto žiadosť posudzuje na komisii bytovej, správy majetku a lesného hospodárstva a po tomto kroku nasleduje samotné schvaľovanie nájmu mestským zastupiteľstvom.

V krokoch pre získanie nájomného bytu je dôležité riadiť sa presným postupom. Žiadosť o nájom bytu musí byť písomná, na tlačíve uvedenom na stránke mesta a spolu s čestným vyhlásením musí byť odovzdaná na oddelení majetkovoprávnom a správy majetku Mestského úradu Kežmarok. V žiadosti sa uvádzajú osobné údaje žiadateľa a posudzovaných osôb, ktoré budú s nájomcom bývať v spoločnej domácnosti. Je potrebné v tejto žiadosti uviesť aj mesačný príjem za predchádzajúci kalendárny rok, ktorý sa vypočítava z príjmu žiadateľa za predchádzajúci kalendárny rok vydeľeného počtom kalendárnych mesiacov. Žiadateľ taktiež opisuje svoje terajšie bytové podmienky, ako i samotný dôvod podania žiadosti. Treba pripomenúť, že každú zmenu v tejto žiadosti je povinný žiadateľ oznámiť do 30 dní. Dôležitým dokumentom je aj spomínané čestné vyhlásenie, ktoré je potrebné odovzdať spolu s touto žiadosťou. V ňom sa nachádzajú aj žiadateľove vyhlásenie

o pravdivosti uvedených údajov, ako i o aktuálnej bytovej situácii.

Mesto po prijatí žiadosti preverí jej úplnosť a splnenie podmienok pre nájom bytu. Zo zoznamu žiadateľov zostaví komisia bytová, správy majetku a lesného hospodárstva návrh na prenájom bytov konkrétnym žiadateľom, ktorý mestský úrad predloží mestskému zastupiteľstvu, pričom pri zostavovaní návrhu zohľadní naliehavosť bytovej potreby žiadateľa o byt a jeho sociálne pomery.

Oprávnenou fyzickou osobou, ktorej mesto môže poskytnúť bývanie v nájomnom byte postavenom s dotáciou štátu na obstaranie nájomného bytu, je osoba žijúca v domácnosti s mesačným príjmom domácnosti najviac vo výške trojnásobku životného minima a zároveň s mesačným príjmom domácnosti najviac vo výške štvornásobku životného minima, ak členom tejto domácnosti je osoba s ťažkým zdravotným postihnutím alebo ide o domácnosť osamelého rodiča s nezaopatren-

ným dieťaťom, alebo aspoň jeden z členov tejto domácnosti zabezpečuje zdravotnícku starostlivosť, vzdelávanie, kultúru alebo ochranu pre obyvateľov mesta. Životné minimum domácnosti sa vypočíta zo súm životného minima členov domácnosti platných k 31. decembru kalendárneho roka predchádzajúceho roku, v ktorom vznikol nájom bytu.

Nájomný byt, s výnimkou bytu v bytovom dome na ulici Generála Štefánika 14, sa prenája na dobu určitú, najviac na tri roky, okrem prípadov, ak nájomcom je osoba so zdravotným postihnutím uvedeným v prílohe č. 2 zákona č. 443/2010 Z. z. v znení neskorších predpisov, ktorému sa prenája nájomný byt spĺňajúci podmienky ustanovené osobitným predpisom.

Ak žiadateľ o nájom bytu po schválení nájmu bytu mestským zastupiteľstvom neuzavrie zmluvu o nájme bytu do 30 dní po doručení oznámenia o schválení nájmu bytu alebo nezloží finančnú zábezpeku v stanovenej lehote a výške, bude vyradený zo zoznamu žiadateľov o nájom bytu. Žiadosť eviduje mestský úrad dva roky odo dňa podania a po uplynutí tejto doby je žiadosť potrebné podať nanovo.

Informácie o bývaní v Kežmarku spolu so žiadosťou nájdete na webstránke mesta www.kezmarok.sk/byvanie.html. S vyplnenými žiadosťami o nájom mestského bytu sa obráťte na oddelenie majetkovoprávne a správy majetku, ktoré sídli na druhom poschodí v budove radnice na Hlavnom námestí 1 v Kežmarku.

Ondrej Miškovič

Oslavy 50. výročia vzniku materskej školy

V školskom roku 2019/2020 Materská škola na Cintorínskej ulici v Kežmarku oslávila 50. výročie svojho vzniku.

Ako sa dozvedáme z kroniky: „Po túžobnom a dlhom očakávaní bola roku 1970 v Kežmarku slávnostne odovzdaná do prevádzky IV. MŠ.“ Prvé

Prestrihovanie pásky pri materskej škole.

deti vstúpili do nových priestorov materskej školy 16. februára 1970. Odovzdaním materskej školy bolo mnohým zamestnaným matkám umožnené zveriť svoje ratolesti do rúk skúsených pedagógov. Od tej doby materská škola prešla rôznymi organizačnými zmenami a prestavbou. Jej poslanie bolo vždy to isté, poskytovať deťom výchovu a vzdelávanie, prejať im lásku a porozumenie a dať im dobré základy do budúceho života.

V materskej škole sa vystriedali mnohí pedagogickí a prevádzkoví zamestnanci a všetkým patrí úprimná vďaka.

Pri tejto príležitosti sa v blízkej budúcnosti uskutoční slávnostné stretnutie za prítomnosti zamestnancov MŠ, detí, rodičov, bývalých zamestnancov a zástupcov mesta. Tento rok ako darček k 50. narodeninám škôlka dostala rekonštrukciu budovy vďaka prostriedkom z Európskej únie a mesta Kežmarok. V rámci zníženia energetickej náročnosti bude budova materskej školy zateplená, vymenené budú okná, svietidlá, elektroinštalácia, ale aj vykurovacie telesá, nátery, vybudovaný bude bezbariérový vstup a ďalšie dôležité zabezpečenia.

Významné výročie pripomínali aj okná na budove školy.

Všetci sa z toho veľmi tešíme a máme radosť, že od septembra 2020 sa bude výchovno-vzdelávacia činnosť realizovať vo vynovených priestoroch materskej školy. Oslava 50. výročia existencie našej MŠ je pred nami, som presvedčená, že krásne dojmy, zážitky z nej budú určite dlho pretrvávať v mysliach všetkých účastníkov.

Na záver by som sa chcela poďakovať všetkým, ktorí sa pričinia o priebeh osláv, preukážu ochotu, šikovnosť, nápaditosť a tvorivosť, aby 50. výročie u nás bolo veľkou udalosťou a zaslúži si uznanie a poctu všetkých prítomných.

*Alena Bobovská,
učiteľka MŠ Cintorínska 3 v Kežmarku*

Nemocnica v Kežmarku povolila návštevy pacientov. Tie prvé boli veľmi emotívne

Na základe opatrení Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky Nemocnica Dr. Vojtecha Alexandra Kežmarok, člen skupiny AGEL, zrušila od stredy 3. júna zákaz návštev hospitalizovaných pacientov. Za prvé dni prišli do nemocnice desiatky príbuzných, ktorí po týždňoch mohli objasť svojich blízkych a porozprávať sa s nimi osobne, nielen telefonicky, ako to bolo doposiaľ.

Návšteva príbuzných po čase mnohých potešila.

„Opätovné povolenie návštev potešilo tak pacientov, ako aj ich príbuzných. Stretnutia po týždňoch odlúčenia boli veľmi emotívne až dojímavé, všetci sa veľmi tešili, že toto ťažké obdobie zvládli a už je za nimi. Návšteva blízkych pacientom veľmi pomáha,“ uviedol riaditeľ kežmarskej nemocnice Ing. Viktor Halíř. V najbližších dňoch očakávajú ešte ich nárast. Pacientov kežmarskej nemocnice môžu príbuzní navštíviť každý pracovný deň medzi 14.00 a 15.00 hod. a počas víkendov od 13.00 do 14.00 hod.

Návštevy musia dodržiavať nasledovné opatrenia:

- Každá návšteva musí mať pri vstupe do nemocnice na triaži zmeranú telesnú teplotu.
- V rovnakom čase je možné pripustiť návštevu maximálne dvoch osôb k jednému pacientovi.
- Výnimky počtu osôb určuje primár oddelenia, resp. službukonajúci lekár, napr. u pacientov v terminálnom štádiu ochorenia.
- Je zakázaná návšteva osobám s prejavmi akútneho respiračného ochorenia a osobám v karanténe v súvislosti s COVID-19.
- Návštevy je nutné prednostne realizovať mimo izieb a v exteriéri. Ak je nutná náv-

števa na izbe z dôvodu zdravotného stavu pacienta, je možná na maximálne v trvaní 15 minút.

- Návšteva dodržiava zvýšený hygienicko-epidemiologický režim, je potrebná dezinfekcia rúk a povinnosť nosiť rúško. Nemocnica je povinná zabezpečiť evidenciu každej návštevy pre prípad následného epidemiologického vyšetrovania.

Martina Pavliková

Za Ľudovítom Havranom

V máji tohto roku nás zastihla smutná správa o tom, že zomrel pedagóg a dlhoročný zástupca riaditeľa na kežmarských stredných školách Ľudovít Havran. Mnohým z nášho mesta bol známy ako profesor zlatého srdca, ktorého práca môže byť aj pre dnešných pedagógov príkladom a inšpiráciou.

Ľudovít Havran sa narodil 2. augusta 1924 v hrnskom Rybníku, ktorý sa nachádza v oblasti Slovenskej Brány, kde Hron opúšťa Pohronský Inovec a Štiavnické vrchy a tečie do Podunajskej nížiny. Vyrastal v Leviciach, po základnej školskej dochádzke bol prijatý na Lýceum v Leviciach. Toto lýceum bolo neskôr premenované na Učiteľskú akadémiu, ktorú ukončil maturitou v roku 1946. Nastúpil do Vojenskej akadémie v Hraničoch, no už v januári 1947 ju opustil a pokračoval v povinnej vojenskej službe v Bratislave. Po jej skončení odišiel učiť do Záhorskej Vsi zemepis, prírodopis a telesnú výchovu. V roku 1949 bol vymenovaný za riaditeľa Neúplnej strednej školy v Lakšárskej Novej Vsi.

V roku 1950 sa oženil a s manželkou sa prisťahovali do Kežmarku, kde už od 1. septembra pôsobil na Dievčenskej meštianskej škole. V rokoch 1952 až 1956 bol zástupcom riaditeľa na Koe-dukačnej meštianskej škole. V roku 1958 dokončil diaľkové štúdium na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave v odboroch zemepis, geológia a biológia. Od roku 1956 pôsobil ako zástupca riaditeľa a ovplyvňoval chod kežmarských stredných škôl – pôsobil na Jedenástročnej strednej škole, následne na Strednej všeobecnovzdelávacej škole a po jej premene na Gymnázium Pavla Országa Hviezdoslava v Kežmarku až do odchodu do dôchodku v roku 1984. Jeden rok ešte pracoval na skrátenej úvazok. Jeho pedagogickú činnosť v triedach dnešného gymnázia v rokoch 1956 až 1985 predstavovala najmä výučba zemepisu, no aj biológie, astronómie, geológie, občianskej náuky a telesnej výchovy. Medzi jeho žiakov patrili napr. RNDr. Vojtech Rušin, DrSc. a prof. RNDr. Demeter Krupka, DrSc.

S manželkou Alžbetou vychovali dve deti. Remeselnú, najmä murársku zručnosť, ktorú nadobudol v mladosti, využil pri stavbe dvoch rodinných domov – svojho, i deťom. Aj na dôchodku ho naplňovala práca okolo domu a v domácnosti. Profesor Ľudovít Havran zomrel 27. mája 2020 a pochovaný je na cintoríne v Ľubici.

Štefan Kuric

Spomienky Glórie Sojákovej a Márie Kendrovej

Za 54, resp. 50 rokov, počas ktorých sme boli v blízkom kontakte so zástupcom riaditeľa a dobrým kolegom Ľudovítom Havranom, sme prežili veľa veselých, priateľských, dobroprajných, ale aj

vzácných chvíľ. Bol to kolega, ktorý mal vždy poruke dobrú radu a pochopenie pre nás – mladších členov pedagogického zboru.

Našou milou spomienkou na príležitostné posedenia (Deň učiteľov a životné jubileá kolegov) je aj to, že vždy urobil náladu hudbou – páskami, ktoré mu poskytoval syn Ľudo. Záver týchto stretnutí tvorili piesne „Cez Kežmarok mútna voda pretekala“ a „Dža volky do stodolky“...

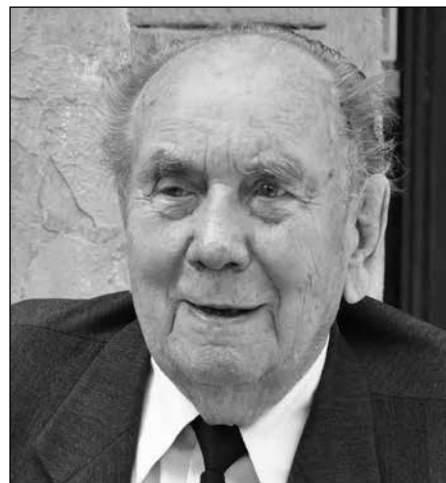
Ani po roku 1985, keď odišiel do dôchodku, nezabúdala na „svoje“ gymnázium, tešil sa na stretnutie s kolegami a vždy nám posielal blahoželaní k sviatkom. Nezabúdali sme ani my a navštevovali sme ho na jeho okružné jubileá. Vždy sa tešil, srdečne nás privítal, pohostil a ešte aj obdaroval spomienkovými darčekom. Taký bol „náš“ zástupca. Spomíname a budeme naňho spomínať len v dobrom.

Spomienky Nory Baráthovej

Zástupca našej Jedenástročnej strednej školy profesor Havran mal ozaj priliehavé meno, hoci sme ho volali aj Vietor. Raz bol na chodbe, o pár sekúnd na poschodí... a stačilo nám počuť jeho zvýšený hlas a už sme stáli v pozore so zvesenými hlavami. Takú mal autoritu. U neho sa jednoducho vyvádzať nedalo. Mapa a pomôcky boli na jeho hodinách samozrejmosťou. My, jeho žiaci, aj po takmer 60 rokoch ovládame zemepis (okrem nových štátov, kedysi to bolo jednoduchšie). Horšie to bolo s poznávaním kamienkov. Mineralógia bola súčasťou zemepisu. Šuter ako šuter, lenže náš profesor bol v tomto odbore profesionál. Na druhom poschodí školy ešte pri hrade boli vystavené v skrinkách pod sklom mineralogické zbierky a pár popoludní tam prestála celá naša trieda a snažila sa zapamätať jednotlivé druhy. Skončilo sa to tak, že ešte aj dnes poznám zopár druhov kamienkov a ne jeden krásny si odložím...

Spomienky Kristíny Bartkovej-Grigerovej

Milost' je doslova pre tých, ktorí si ju chcú vziať. Je to životná energia, ktorá dáva kvetom kvitnúť, bábätkám usmievať sa a Vám, pán profesor Ľudovít Havran, dávať sa s radosťou, trpezlivosťou a láskou svojim študentom. Takto si Vás pamätám – radosťného, spravodlivého, ale aj láskavého. Najviac ste však na mňa zapôsobili pri našich častých stretnutiach v Bazilike svätého Kríža v Kežmarku. Pokorne, až skrušene, sediac pod chórom, sústre-

Ľudovít Havran 1924 – 2020.

ný na rozhovor s našim Najvyšším učiteľom. Vaše zložené ruky, ktoré boli aj na oznámení o Vašom odchode do večnosti, mám pred sebou a ďakujem za túto lekciu z pokory. Môj obľúbený autor R. Rohr napísal, že do neba sa nedostane len ten, kto nechce, a Vy ste ním určite neboli.

Spomienky Vojtecha Rušina

Profesor Ľudovít Havran nás učil na Jedenástročnej strednej škole v rokoch 1956 až 1959 zemepis a potom v jedenástej triede aj astronómiu; pritom bol aj zástupcom riaditeľa prof. Z. Končeka. Oba predmety mi boli blízke, podobne ako aj môj vzťah k prof. Havranovi. Kedy sa tento bližší kontakt začal a prečo, ťažko povedať, ale mohlo to byť na začiatku 10. ročníka, keď mi bolo oznámené, že nedostanem štipendium, pretože otec nechcel vstúpiť do JRD v Spišských Hanušovciach a ja so žiaľom v srdci som bol rozhodnutý, že štúdium ukončím. A práve pán Konček a pán Havran po dôvernom rozhovore s mojím otcom Pavlom ma presvedčili, aby som to nerobil. A asi urobili dobre. Okrem toho, mne osobne sa páčil štýl učenia prof. Havrana. Bola v tom voľnosť, jeho usmievavá tvár a pochopenie pre problémy študenta (teda minimálne mňa). Na astronomické témy – život na Mesiaci, konečnosť či nekonečnosť vesmíru, lety do vesmíru a pod. – sme dokázali diskutovať celé hodiny. Bolo to dané aj tým, že sa začala éra kozmických letov (poniektorí sme razom chceli byť kozmonautmi), do Robotníckeho domu na Starom trhu nám chodievali po večeroch o vesmíre prednášať pracovníci z Hvezdárne na Skalnatom plese, napríklad RNDr. Ľ. Pajdušáková, RNDr. Závaš Bochníček a iní, a prof. Havran na prednášky ako „pedagogický dozor“ chodieval s nami. Iste, všetci profesori vtedajšej školy v Kežmarku boli vynikajúci, ale s prof. Havranom sme si boli bližší.

A ak môžem dodať, veľmi pekné spomienky na prof. Havrana mal aj náš syn Janko (1965 – 2016), ktorý zahynul ako pilot pri páde záchranárskeho vrtuľníka pri obci Strelníky a ktorý už na kežmarskom gymnázium maturoval v roku 1984. Nech táto spomienka je v mene nás oboch poďakovaním profesorovi Havranovi za to, že aj on prispel k tomu, čo sme v živote dosiahli. Ďakujeme a spomínáme.

Jubilejnú tridsiatku oslávi najväčší festival ľudových remesiel na Slovensku až o rok

Tento rok by sme od 10. do 12. júla opäť otvorili brány nášho historického Kežmarku stovkám návštevníkov najväčšieho festivalu svojho druhu na Slovensku – Európskeho ľudového remesla.

Jubilejný tridsiaty ročník sa však organizátori rozhodli z dôvodu koronakrízy presunúť na budúci rok. My vás aj napriek tomu pozývame aspoň takto symbolicky zaspomínať si na jeho začiatky a postupný vývoj.

Ako sa zrodila myšlienka festivalu

Podľa členky organizačného výboru ELRO a kežmarskej historičky a spisovateľky Nory Baráthovej treba prvopočiatky festivalu hľadať už v roku 1969, keď si mesto Kežmarok pripomínalo 700. výročie od udelenia mestských práv Belom IV. V rámci jubilea sa vtedy uskutočnili mnohé akcie. Napríklad 1. mája 1969 to bol historický sprievod, ktorý zobrazoval prierez históriou Kežmarku, a v dňoch 30. – 31. augusta 1969 sa zase uskutočnil na Starom trhu historický trh. Obe akcie mali obrovský ohlas. Členkou organizačného výboru bola aj vtedajšia pracovníčka Múzea v Kežmarku N. Baráthová, ktorá sa podieľala na celej koncepcii programu, ale i situovania samotných trhových stánkov. Tie boli umiestnené tam, kde aj v minulosti, a to na ulici Starý trh. „Urobila som náčrty dobových trhových stánkov, resp. šiatrov, ktoré museli byť zdobené vývesným znakom alebo zástavkou toho remeselníka, prípadne cechu, ktorý v stánku predával svoj tovar. Napríklad mäsiari mali hlavu z prasaťa, vinohradníci strapeč hrozna, prípadne džbán, rybári rybu atď. Aj predávajúci musel byť v dobovom oblečení a mal aj dobové náradie,“ spresnila Baráthová.

Trh otvoril richtár so svojimi zbrojnošmi, prečítal znenie starého trhového práva z roku 1419 a na tyč sa vyvesila kežmarská zástava. Námestie bolo obidva dni plné a každý dúfal, že sa trh bude pravidelne opakovať. Začali sa však roky normalizácie, a tak až po novembrovej revolúcii v roku 1989 ožila myšlienka vzkriesiť tento trh. Zhodou okolností na začiatku roku 1991 prišla do Kežmarku bratislavská tvorivá skupina ELRO, ktorá ponúkla mestu podobné podujatie, na ktorom by sa prezentovali rôzni remeselníci. Tak podľa Baráthovej našiel starý historický trh po vyše 20 rokoch svoje pokračovanie.

Prierez tridsaťročnou históriou

Prvý ročník ELRO sa uskutočnil 2. – 4. augusta 1991 pod patronátom vtedajšieho predsedu vlády SR Jána Čarnogurského. Začal sa tradičným sprievodom folklórnych súborov a členov

Tovarištva umeleckých a bojových remesiel z Bratislavy pod vedením p. Kozu. Na jeho otvorení boli okrem vtedajšieho primátora Kežmarku Jána Skupina napríklad aj minister zahraničných vecí ČSFR Jiří Dienstbier, Ján Čarnogurský, predseda SNR František Mikloško a ďalší. Slávnostnú omšu v rímskokatolíckom Kostole sv. Kríža, venovanú účastníkom festivalu, celebroid vtedajší biskup Spišskej diecézy František Tondra. Nezabudnuteľným bolo aj vystúpenie umeleckého súboru Lúčnica na tunajšom amfiteátri. Lenže po niekoľkých minútach sa spustil taký lejak, že sa v predstavení nedalo pokračovať...

Na nádvorí hradu sa odohralo divadelné predstavenie Skrotenie čertice v podaní DS Matice pri ZK ROH Tatramat Matejovce a Tatralan Kežmarok. Podujatie organizačne zabezpečovala tvorivá skupina ELRO z Bratislavy. Gestormi podujatia sa stali Vysokoškolská únia Slovenska, Mestský úrad v Kežmarku, Kresťanskodemokratická mládež Slovenska, Ministerstvo obchodu a cestovného ruchu SR, ÚLUV, Zväz záujmových združení a mnoho sponzorov z Kežmarku a okolia. Trh bol umiestnený na Hradné námestie, ktoré sa provízorne ohradilo hradbami. Vstup mal len ten, kto zaplatil vstupné 20 korún československých.

Svoje remeselné umenie ukázalo vtedy 65 remeselníkov v 35 stánkoch – výrobcovia textilu, kováči, šindliari, košíkari, stolári, hrnčiari, kožiari. Okrem výrobcov z Československa tu boli dvaja rezbári z Poľska a dvaja kovotepci z Rakúska. Na pódium sa striedali rôzne folklórne súbory z Maďarska, Poľska, Rakúska, Talianska, zo Slovenska Čechinka, Devín a Gymnik Bratislava, Magura a Maguráčik Kežmarok, Šarišan Prešov. Celkovo sa predstavilo vyše 800 účinkujúcich.

Ďalší ročník festivalu, ktorý sa konal od 6. do 8. augusta 1993, mal už názov Trh historických a ľudových remesiel a uskutočnil sa pod záštitou ministra hospodárstva a ministra kultúry, s finančným príspevkom Pro Slovakia. Celkovo sa na ňom predstavilo 156 majstrov, pomocníkov a žiakov odborných škôl, ktorí svoju prácu prezentovali v 27 odboroch v 61 stánkoch. Celková návštevnosť bola takmer 30 000 ľudí. Aj štvrtý a piaty ročník sa nazývali Trhom historických a ľudových remesiel a záštitu nad nimi prevzali minister hospodárstva a ministerstvo kultúry.

Od roku 1996 sa opäť festivalu prinavrátil

Ľudová hudba počas sprievodu mestom.

Folklórne tance na hlavnom pódium pred radnicou.

Umelecký kováč počas prezentácie remesla.

Na festivale pravidelne zúčastňuje mnoho folklórnych súborov.

názov Európske ľudové remeslo a práve tento 6. ročník si vzal pod svoju záštitu vtedajší predseda Národnej rady SR Ivan Gašparovič. V roku 1999 sme počas ELRO oslávili 730. výročie udelenia mestských práv Kežmarku, po prvýkrát sa predstavil medzi múrmi hradu aj syrársky trh a premiéru tiež zaznamenali nočné prehliadky hradu s dramatizovanými úsekmi z dejín hradu a mesta. V jubilejnom roku 2000 oslávilo jubileum aj ELRO. Tento 10. ročník opäť sprevádzal syrársky trh a kultúrny program sa uskutočnil na dvoch javiskách – pri radnici a pred hradom. Nevystupovalo sa už v amfiteátri. Za aktívnu účasť a prínos počas doterajších desiatich ročníkov festivalu udelil vtedajší primátor mesta František Grohola Ceny mesta štyrom Kežmarčanom: Gabriele Kantorkovej, Anne Thomayovej, Ivanovi Paškovi a Ladislavovi Melikantovi st. Práve posledný menovaný bol dlhoročným riaditeľom festivalu.

V roku 2001 sme 11. ročník ELRO venovali cechu hrnčiarov a tiež syrárskemu trhu. Festival sa začal aj dobýjaním historickej vstupnej brány z Ulice MUDr. Alexandra a pokračoval tradičným sprievodom. Postupne aj jeho ďalšie ročníky sme v Kežmarku venovali konkrétnym cechom ako tkáčskemu, kolárskemu, kožiar-skemu, kovospracujúcemu, potravinárskemu, rybárskemu, remenárskemu, kováčskemu, pekárom a mlynárom, zámočníkom a zlatníkom, cechu garbiarov, sedlárov a remenárov, súkenníkom a povrazníkmi, hrnčiarom a kežmarským kníhtlačiarom a opäť tkáčom, spracovateľom ľanu a garbiarom či krajčiarom a gombikárom.

Za toto obdobie sa festival rozšíril aj o pravidelné divadelné predstavenia na hrade pod názvom Krvavé dejiny, koncerty v drevenom evanjelickom kostole či o množstvo sprievodných podujatí pre deti. Pribudli aj stánky s občerstvením a ochutnávkou tradičnej slovenskej kuchyne. Každoročne na festival do Kežmarku priváža návštevníkov aj historický parný vlak a po meste jazdí vláčik Maguráčik. Taktiež sa tu zvykne predstaviť čím ďalej, tým viac folklórnych súborov zo zahraničia, no priestor stále dostávajú i domáci folkloristi a remeselníci. Posledný festivalový deň patrí tradične vyhláseniu tzv. kráľa remesla, ktorého navrhuje a vyberá organizačný výbor.

Doterajší králi remesla

2002 – Helena Pavlovičová, medovníkárka
2003 – Zita Mariášová, Stanislav Mariáš, drotári, výroba kraslíc
2004 – Helena Pavlovičová, medovníkárka
2005 – Helena Pavlovičová, medovníkárka
2006 – Viera Vrtichová, košíkárka
2007 – Peter Fiala, sklár
2008 – Michal Smetanka, Pavol Urda, píšťalkári
2009 – Stanislav Otruba, zvonkár
2010 – Marek Guzy, podkúvač koní
2011 – Peter Kormoš, šindliar

2012 – Michal Fiľo, výrobca fujár
2013 – Ján Svatík, povrazník
2014 – Cyril Kocúrek, rezbár
2015 – Vladimír Eperješ, umelecký kováč
2016 – Mária Bukovinová, Margita Kormošová, spracovateľky ľanu
2017 – Mária Tomisová, tkáčka
2018 – Ľubomír Medved', brašnár, remenár
2019 – Andrej Kendrala, cínolejár

„Festival ELRO je pre nás doslova sviatkom. Podujatí zameraných na predaj ľudovoumeleckých výrobkov je na Slovensku i v okolitých krajinách viac než dosť. ELRO je však ozajstný festival, doslova sviatok ľudového remesla. Pre nás je to jediné podujatie, kam chodíme ako výrobcovia a je nám skutočne veľkou ctou prezentovať slovenské ľudové hudobné nástroje, ukazovať ich výrobu, celé dni vyhrávať na ulici, stretávať sa s ľuďmi... Asi patríme k jedným z mála, ktorí tam nepretržite účinkujú približne 25 rokov a je to pre nás vždy ozajstná česť. Tento rok máme pocit, akoby nám chýbala doslova časť z nášho „ja“. Veď ako začať leto bez ELRO? Tento rok to bude nútená pauza, ale my s Paľkom v duchu budeme v Kežmarku na námestí vyhrávať, debatovať, vítať píšťaly a tešiť sa na stretnutie o rok. Ľudové remeslo, muziku, poctivú robotu ani zaniatených ľudí žiadna kríza nezastaví. A tak dovidenia, priatelia, v roku 2021.“ (Michal Smetanka a Pavol Urda, králi remesla 2008, píšťalkári zo Spišského Hrhova)

Festival pod záštitou

Dlhoročná organizácia a vysoký kredit tohto podujatia sa podpísali aj pod fakt, že festival si každý rok zvykne nájsť svojho patróna. Záštitu nad festivalom doteraz prevzali okrem predstaviteľov vlády SR aj prezidenti Ivan Gašparovič a Andrej Kiska, ale tiež Ján Kubiš, diplomat a stály predstaviteľ SR pri OSN.

Dnes je kežmarský festival remesiel vyhladávaným medzinárodným kultúrno-spoločenským podujatím so stálym termínom. Vždy počas druhého júlového víkendu sa na tri dni naše mesto zatvorí a vráti v čase. Na Hlavné a Hradné námestie pribudne vyše sedemdesiat dobových stánkov pre remeselníkov, hrad, jeho nádvorie a architektúra meštianskych domov tak dotvoria vzácne prostredie stredovekých čias a neobyčajnú atmosféru. Takmer 200 remeselníkov a ľudových umelcov zo Slovenska a zahraničia na tvare miesta ukáže pred zrakmi návštevníkov približne 50 druhov remesiel. Pod ich rukami sa rodia zaujímavé výrobky z dreva, prútia, slamy, šúpolia, kože, hliny, kovu,

skla a iných materiálov, ktoré si hneď možno aj zakúpiť. Za obdobie tridsiatich rokov sa tak v Kežmarku predstavili aj tri generácie jednej remeselníckej rodiny, akou je napr. rodina Kormošova z Vikartoviec, ktorá si z generácie na generáciu odovzdáva šindliarske remeslo.

Pre milovníkov zábavy, humoru a folklóru je počas troch festivalových dní pripravený bohatý program na troch javiskách v areáli – pred radnicou, pred hradom a na hradnom nádvorí, kde tradične predvádzajú svoje umenie rôzni umelci a folklórne súbory z domova i zo zahraničia a herci približujú tradície cechov, ktoré v minulosti v Kežmarku existovali.

Jedinečným zážitkom festivalu ELRO je aj to, že práve v Kežmarku si môžu návštevníci pozrieť technológiu výroby priamo na mieste a prípadne si ju aj vyskúšať.

Na svoje si prídu aj deti

Pre deti je počas troch festivalových dní pripravený zaujímavý program, a to najmä vďaka tunajšiemu CVČ, ktoré niekoľko rokov stavia v areáli tzv. detské mestiečko s kopou zaujímavých činností. Množstvo atrakcií ich tiež čaká aj v iných častiach areálu. Okrem toho aj vystúpenia umelcov, napr. bábkové divadlá, rozprávka na hrade, šermiari, sokoliari, jazda na poníkoch a ďalšie. Obľúbeným je najmä vláčik Maguráčik, ktorý ich povozi aj mimo areálu, prakticky po celom meste. To, že návštevnosť a záujem o festival remesiel v Kežmarku z roka na rok rastie, svedčí o jeho dobrom mene a tiež o dobrej organizácii.

Jubilejný 30. ročník Európskeho ľudového remesla presunuli na budúci rok

Za zrušenie tohtoročného festivalu ELRO a presunutí jubilejného 30. ročníka hlasovali všetci členovia organizačného výboru festivalu. Hlavným dôvodom presunutia na budúci rok sú obmedzenia počas trvania koronakrízy.

„Premýšľali sme, či zariskovať, alebo nie a nezrušiť náš festival, pokračovať v prípravách, ale bolo by to veľmi veľké riziko. ELRO je o európskom remesle, tradíciách, hudbe a speve. Každoročne privítame v Kežmarku niekoľko tisíc návštevníkov, no podľa hlavného hygienika SR do konca tohto roku na podujatí nepovolí viac ako tisíc ľudí. A potom tu je ešte otázka, či slúbené zahraničné súbory k nám prídu, keďže všetko je na ich zvážení, a my si nemôžeme dovoliť riskovať, že úroveň takého významného podujatia pôjde úroveň dole,“ priblížil dôvody presunutia 30. ročníka festivalu jeho riaditeľ a primátor mesta Kežmarok Ján Ferenčák. Organizačný výbor tiež rozhodol, že jubilejný ročník si vyžaduje väčšiu slávu či dôslednejšie prípravy. „A tak môžem všetkým prisľúbiť, že 30. ročník festivalu Európske ľudové remeslo sa v Kežmarku uskutoční v dňoch 9. až 11. júla 2021, a týmto vás aj pozývam,“ dodal Ferenčák.

Beáta Oravcová, foto: Peter Cintula

Biskup zlatého srdca

Na základe rozhodnutia a dekrétu Mons. Štefana Sečku, spišského diecézneho biskupa, zo dňa 2. júna o menovaní doterajšieho kežmarského farára a súčasne pápežom Františkom novovymenovaného pomocného biskupa Spišskej diecézy za generálneho vikára Spišskej diecézy s účinnosťou odo dňa 12. júna, ukončil Mons. Ján Kuboš svoje pôsobenie vo farnosti Kežmarok vo štvrtok 11. júna pri svätej omši o 18.30 hod. Za jeho skoro trojročné duchovné pôsobenie v našej farnosti a za spoluprácu mu poďakoval primátor mesta Ján Ferenčák, evanjelický farár Roman Porubän, riaditeľ cirkevnej školy Pavol Krajčí, ako aj zástupcovia všetkých veriacich tunajšej rímskokatolíckej cirkvi.

Mons. Ján Kuboš, pomocný spišský biskup.

Svätý Otec František vymenoval za pomocného biskupa Spišskej diecézy vdp. Jána Kuboša, ktorý je členom kňazského zboru spomenutej diecézy a momentálne pôsobil ako farár a dekan v Kežmarku. Svätý Otec mu prideliť titulárne sídlo Quiza.

Mons. Ján Kuboš má 54 rokov. Narodil sa 28. februára 1966 v Trstenej. Kňazskú vysviacku prijal 18. júna 1989 v Bratislave. Ako kaplán postupne pôsobil v Podolínci, Svite, Liptovskom Mikuláši a Ružomberku. Následne bol menovaný za farára v Liptovskej Osade a vykonával aj pastoračnú službu v Nápravno-výchovnom ústave v Ružomberku.

V období 1997 – 2017 bol špirituálom v kňazskom seminári a odborným asistentom na Teologickom inštitúte v Spišskom Podhradí. V roku 1998 získal licenciat z kánonického práva na Katolíckej univerzite v Lubline (titul IC-Lic.). Od roku 2001 je sudcom Cirkevného súdu Spišského biskupstva.

Od roku 2017 bol duchovný otec Ján Kuboš farárom a dekanom v Kežmarku. V súčasnosti je aj členom Presbyterskej rady, Rady konzultorov, direktorom pre pastoračnú povolaní v diecéze a členom diecéznej liturgickej komisie. Plynule hovorí po francúzsky, rusky a poľsky, pasívne taliansky a anglicky. **Zdroj: tkkbs.sk**

Spomienky na pôsobenie otca Jána Kuboša v Kežmarku

Nora Baráthová

Pána dekana Kuboša som stretla prvýkrát

asi pred 20 rokmi buď na nejakom sedení na Kapitule, alebo na cirkevnej škole v Kežmarku, krátko sme sa pobavili o náboženských otázkach. Druhýkrát sme sa uvideli pri oslavách 120. výročia ZŠ na Hradnom námestí. No a naša spolupráca sa začala v roku 2019, keď som viedla komisiu k 750. výročiu mesta. Chcela som tam mať aj zástupcov cirkvi, tak som navrhla do komisie pána dekana s tým, že on sotva príde, má dosť inej roboty, ale niekoho určite pošle za seba. Tým viac ma prekvapilo, že sám sa stal členom komisie. Charakterizovať jeho osobnosť môžem jednoducho: pokojný, pokorný, skromný, kamarátsky, ale vie byť aj prísnejší a predovšetkým je veľmi vzdelaný. Občas nám na komisii všeličo vysvetľoval, konečne som sa dozvedela, prečo je odpust akurát v pôste, čím sme zrejme unikátni. Veľmi sa mi ráтали – a nielen mne, ale mnohým – dvoje ekumenických bohoslužieb – na začiatku a na konci jubilejného roka. Pána dekana som prvýkrát počula kázať na prvom svätom prijímaní príbuznej, fiha, reku, to už je kázeň (u nás evanjelikov je centrom bohoslužieb práve kázeň a na jej počúvaní si dám záležať). A teraz „vďaka“ koronavírusu ju počúvam z baziliky občas večer, ale aj každú nedeľu hneď po našich bohoslužbách. Joj, ale bude škoda, keď pán dekan – vlastne už pomocný biskup – odíde z Kežmarku. Verím a dúfam, že raz bude ešte vyšším cirkevným hodnostárom. Zaslúžil by si to.

Ján Kuboš počas prinášania relikvie sv. Vincenta de Paul do kežmarskej Baziliky sv. Kríža.

Mikuláš Lipták

Už niekoľko rokov sa každý druhý piatok viacerí kresťania stretávajú pri spoločných modlitbách za naše mesto. Prirodzene sa modliame aj za zodpovedných predstaviteľov jednotlivých kresťanských zborov. Bol som veľmi milo prekvapený, keď na takéto naše stretnutie prišiel aj brat dekan Ján Kuboš už krátko po nástupe za kňaza v našom meste.

Minulý rok sme si pripomenuli 750. výročie Kežmarku. Na začiatku a na konci roku 2019 brat dekan spolu so svojimi duchovnými kolegami pripravili dve spoločné ekumenické bohoslužby v Bazilike svätého Kríža. Boli to veľmi požehnané stretnutia, duchovne bohaté na úprimnú snahu po vzájomnom odpustení a zmierení medzi členmi všeobecnej Cirkvi Kristovej.

Som Bohu za neho Bohu vďačný, a tak sa doteraz rád v modlitbách za neho prihovám. Teším sa jeho zaslúženému povýšeniu a budem za neho prosiť Všemohúceho aj naďalej.

Rozlúčková liturgia v Bazilike sv. Kríža v Kežmarku.

Milan Choma

Hovorí sa, že po šesťdesiatke je každý zodpovedný za výraz svojej tváre, lebo aj krása mladosti sa môže veľmi zaujímavovo zmeniť. Tiež sa dávnejšie v niektorých spoločenstvách hovorilo, že materiálne bohatstvo je prejav požehnania. Avšak poznám veľa bohatých ľudí, ktorých som sa nikdy nevidel usmievať, nepripadali mi šťastní a skôr vo mne vzbudzovali strach. Ale sú aj ľudia, ktorí vyzerajú prísne a namrzene, ale keď sa usmejú, vtedy akoby sa otvorilo nebo.

Náš pán dekan patril k ľuďom, ktorý svojou prítomnosťou akosi priťahuje. Pri viacerých mimovoľných kontaktoch v blízkosti nášho pána dekana som vnímal jeho stále prítomný úsmev a nevedok vo mne vzrastalo presvedčenie, že slnko z jeho tváre je odrazom jeho duševného bohatstva a prítomnosti nebies. Utvrdili mi to jeho rozhodnutia, ekumenické, ale aj občianske aktivity, ktorými bolo obohatené naše mesto. Prajeme mu, aby úsmev z jeho tváre a duše nikdy nevymizol a aby v novom povolaní naďalej svojím úsmevom sprítomňoval Božiu prítomnosť.

**foto: Ondrej Miškovič,
Beáta Oravcová**

Od kolísky po hrob miloval svoju vlasť

Dobré veci pretrvávajú aj stáročia a my si často neuvedomujeme, ako žijeme na dlh z toho, čo vytvorili predchádzajúce generácie.

Keď sa raz pýtali Einsteina na vznik jeho geniálnych objavov, vysvetľoval ich veľkou zane-tenosťou svojich záujmov. Dobrý výsledok ľudskej činnosti, ako tvrdil, sa musí skôr či neskôr ukázať, ak sa jej človek venuje s veľkou zane-tenosťou dlhší čas. Sám sa vôbec nepovažoval za génia. Veď z matematiky dokonca prepadol.

Podobne Milan Rastislav Štefánik prisu-dzoval zanietiam a pevným predsavzatiam v dobrých veciach veľkú úspešnosť. Pri 140. výročí narodenia tohto Slovenskom zvoleného najväčšieho Slováka by som chcel pripomenúť silné motívy z jeho detstva a rodinného pros-tredia. Dominoval v nich v detstve duchovný život rodiny a vlastenectvo – zmysel pre anga-žovanie sa v tvorbe spoločenského dobra pre Slovensko.

Štefánikovho otca Pavla ako synovca Jána Šuleka, ktorý bol Košútovcami obesený v roku 1848, dal vyštudovať sám vodca povstania Jozef Miloslav Hurban. Stal sa tiež blízkym ro-dinným priateľom celej Štefánikovej 12-detnej rodiny. Zo zotatého stromu obeseného marty-ra povstania slovenskí vlastenci urobili krížiky, ktoré sa v slovenských rodinách bozkávali nie-len pri modlení, ale aj v kostoloch. Otec Štefá-nikovej mamy Albertíny Jurenkovej bol kapitá-nom slovenských povstalcov.

Rodinné prostredie a celé okolie mlados-ti Štefánika bolo predchnuté vlastenctvom a vzájomnou obetavosťou. Ďalším motívom bolo najmä slovanské kultúrne pražské pros-tredie vzdelávania Štefánika a jeho príľutie k astronómii a matematike, ktoré vyštudoval. S minimálnymi finančnými možnosťami a pod-porou sa zakrátko zázračne presadil a stal sa známym vedcom v Paríži, centre svetovej vedy, kultúry a politiky. Azda aj pre svoj ľudský šarm a charizmu. Ale mal aj šťastie, že vo vtedajšej „Tretej Francúzskej republike profesorov“ boli predstaviteľmi štátu významní svetoví vedci, ktorých si vtedy Francúzi zvolili.

Aj dnes nás udivuje Štefánikove priateľstvo s významnými zakladateľmi viacerých vedeckých odborov, matematikom Poincarém, astronómami Flammarionom a Janssenom, fyzikom Eifelom, chemikom Berthelotom a ďalšími. Škoda, že sa tieto mená z dejín svetovej vedy a techniky na našich školách v jednot-livých predmetoch neuvádzajú aj vo vzťahu k Štefánikovi. Milan Rastislav Štefánik viac-krát nasadzoval svoj život a svoje zdravie ako francúzsky občan, dobrovoľník, pilot v prvej svetovej vojne a potom ako politik a diplomat pre vznik nášho prvého štátoprávneho uspo-

riadania. So Spišom je úzko spojený osud jeho rodiny a matky. Opisujú ho knihy predsedníčky Spoločnosti Milana Rastislava Štefánika v Spišskej Novej Vsi Ruženy Kormošovej.

Vedeckú činnosť Milana Rastislava Štefá-nika zhodnotil vo svojich knihách náš bývalý absolvent gymnázia, dnes uznávaný slovenský astronóm Vojtech Rušíň. Nadšení Beľania naj-mä vďaka Štefanovi Bielačkovi, Milanovi Vdovja-kovi a pánovi Pisarčíkovi odhalili sochu Milana Rastislava Štefánika. Základná škola v Spišskej Belej už nesie ako jediná na Spiši Štefánikove meno.

V Kežmarku bola popri odhalenej buste zasadená na ZŠ Grundschule na Hradnom ná-mestí aj Štefánikova ruža. V Pieninách sa vďaka Spišskému dejepisnému spolku v Levoči pri-pravuje odhalenie revitalizovaného pomníka zavraždeným štátnym úradníkom v službe Jozefovi Hejlekovi a Františkovi Hanušovi, ktorí prišli o život práve pred 100 rokmi. Sú pochov-aní na historickom cintoríne v Kežmarku a ich hrobové miesta budú pietne označené. Budú ďalšími symbolmi vďaka snahám našich pred-kov na uchovanie a rozvíjanie vlastnej identity a kultúry.

Milan Choma

Výroky Milana Rastislava Štefánika:

- *Som matematik. Hľadám veci pozitívne. Hlavnou vecou je objasniť si cieľ a jeho hod-notu.*
- *Astronómia je meradlom kultúry národa.*
- *Sila ducha je neobmedzená a nemá hraníc.*
- *Milujem pravdu aj ako matematik. Je ako najkratšia čiara medzi dvoma bodmi, teda je najkratšou cestou k uskutočňovaniu našich predstáv.*
- *Verím vo vývoj všetkého, čo je šlachetné a člo-večenstvu prospešné.*
- *Kto kráča energicky a vedomý si cieľa, ovláda svoj život takmer úplne.*
- *Poctivosť nie je slovo. Je to logický dôsledok života.*
- *Právo prichádza plnením povinností.*
- *Niet slobody, kde niet vzdelania a charakteru.*
- *Demokracia znamená myslieť skôr ako konať tak, aby si nepoškodzoval blížneho, rodinu, národ, spoločnosť. Teda to znamená opano-vať svoje vášne a nielen rozprávať, ale problé-my aj riešiť.*
- *Demokracia je organizovaná idea proti chao-su.*
- *Pre ľudí pevného predsavzatia a vytrvalosti niet nemožnosti.*

Dobré správy v Galérii u anjela

Dobré správy v podobe výstavy dvoch umelcov, ktorí ich šíria po celý život, predstavila Galéria u anjela. Fero Lipták a Juraj Čutek viackrát spolu vy-stavovali v Paríži, Bratislave, v Lišove.

Výstavu v Galérii u anjela si môžete po-zrieť do 8. septembra.

Rovnaká vlnová dĺžka, rovnaká krvná skupina, chlapčenský humor a snívanie. Paralely a súvislosti oboch autorov sú zjavné. Oba sa plnia svoje sny. Nestráca-jú chuť hrať sa, zabávať a smiať. Majú tú zázračnú moc preniesť nás na začiatok Veľkých prázdnin. Oba autori našli tému a prepojenie s regiónom Spiša.

Fero Lipták v podobe obrazu Spišské klapancie a Juraj Čutek pripravil špeciálne pre túto výstavu sochu Jozefa Maximiliá-na Petzvala, ako sústredene nazerá do op-tického prístroja, ktorý sám skonštruoval.

Juraj Čutek nás rád pozýva na tajom-né výpravy za Julesom Vernom. Niekde v pozadí rezonujú maľby Zdeňka Buriana, filmy Karla Zemana. Sochy letcov, cyklistov, korčuliarov, moreplavcov, šoférov starých veteránov. Je vášnivým obdivova-teľom všetkých vynálezcov a objaviteľov Nového veku. Dôkazom toho je pocta Petzvalovi a Bahýľovi.

Pravdaže v našej galérii sú vystave-ní aj anjeli v podaní oboch autorov. Ten od Fera Liptáka s názvom Zrobený anjel pripomína robotníka vracajúceho sa zo šichty. S baretkou a ošúchanou aktov-kou vyčerpaný prácou vlečie za sebou krídla. Vyzerá ako strážny anjel, ktorý má obzvlášť náročného klienta. Byť anjelom strážnym je náročné poslanie. Tak sme ho umiestnili k Hanebnici, nech si trochu od-dýchne, pookreje a poteší sa.

Oba autori majú ešte jednu vzácnu spoločnú črtu. Otvárajú dvere dokorán našim snom. Táto výstava má tie najväz-nejšie ambície. Priniesť humor, smiech a úsmev.

Carmen Kováčová

V Kežmarku sa uskutočnia počas leta viaceré menšie podujatia

Kultúra v Kežmarku bola značne ovplyvnená opatreniami súvisiacimi so zabránením šírenia koronavírusu. Mestské kultúrne stredisko muselo svoj rozpočet taktiež upravovať, no občania mesta a turisti nebudú o kultúru v meste ukrátení.

Organizačný výbor festivalu Európskeho ľudového remesla (ELRO) v Kežmarku sa z dôvodu presunu festivalu na rok 2021 chystal pripraviť pre občanov mesta a regiónu podujatie, ktoré by ponúkalo propagáciu tradičných remesiel v spojení s jesennými predajnými trhmi a bohatým kultúrnym programom. „Žiaľ, terajšie nové usmernenia ohľadom zabránenia šírenia nákazy koronavírusu, v ktorých zaznelo, že od 1. júla do konca roka je možné pripravovať podujatia s maximálnou kapacitou tisíc osôb, takýto druh podujatia s väčším počtom osôb nepripúšťajú,“ informovala Barbora Kaprálová, riaditeľka Mestského kultúrneho strediska (MsKS) v Kežmarku.

Do kultúrneho života v meste sa chce aj v tomto roku zapojiť Centrum voľného času a Mestský športový klub. Aktivity pre občanov chystá i mestská knižnica, ktorá chce organizovať pravidelné čítania v záhradnej časti. Priestor na organizáciu podujatí v exte-

riéri poskytla aj záhrada administratívnej budovy MsKS. Zamestnanci využili čas zatvorených kín a zákazu organizovania podujatí na úpravu záhrady a v súčinnosti s Verejnoprospesnými službami mesta Kežmarok bude môcť už túto letnú sezónu byť tento priestor plnohodnotne využitý. Kultúrne podujatia sa budú v menšom rozsahu organizovať taktiež toto leto na malom a veľkom pódiu na Hlavnom námestí. Pripravení na letnú sezónu sú i zamestnanci Kežmarskej informačnej agentúry, Výstavnej siene v Kežmarku a opäť bude premieňať aj Kino Iskra.

Múzeum v Kežmarku všetky podujatia, ktoré malo naplánované v tomto roku, muselo taktiež pre pandémiu zrušiť. „S pani riaditeľkou MsKS sme sa dohodli tak, že budeme organizovať podujatia predovšetkým na nádvori hradu, pretože tam sa dá počet ľudí odsledovať,“ priblížila Erika Cintulová, riaditeľka Múzea v Kežmarku. Pri vstupe do hradu sú ľudia informovaní o povinnosti dodržiavať

Po uvoľnení opatrení bolo potrebné zabezpečiť rozostupy aj pred pódiom na nádvorí hradu.

hygienické opatrenia a počas sprevádzania po hrade je možný vstup len v obmedzených skupinách. Riaditeľka predpokladá, že nápor turistov v meste bude väčší v najbližších mesiacoch a keďže aj hrad chce podporiť cestovný ruch na Slovensku, prijme niektoré pracovné sily z radov ľudí, ktorí už v hrade pracovali a majú v tejto oblasti skúsenosti, aby mimoriadnu situáciu čo najlepšie zvládli. Na hrade sa taktiež bude organizovať už tradičné letné kino, divadelný festival a mnoho ďalších aktivít.

Podujatia v Kežmarku budú prispôbené vládnym nariadeniam. Organizácie v meste plánujú pripraviť kalendár letných podujatí a vďaka Novinám Kežmarok a Kežmarskej televízii sa tak informácie o najnovších udalostiach v meste dostanú včas k občanom.

Ondrej Miškovič

Mesto, ktoré sa zapísalo do duše umelca

Akademický maliar Igor Pančuk navštívil 9. júna Kežmarok a zavítal aj do výstavnej siene, kde sa práve konala výstava Základnej umeleckej školy Antona Cígera v Kežmarku.

Igor Pančuk sa narodil 12. júna 1958 v ukrajinských Černoviciach na Bukovine. Študoval v rokoch 1979 až 1984 na Fakulte výtvarného umenia Odeského inštitútu olejomalby u profesorov Zločivského a Logvina. Po ukončení štúdia nastúpil ako vysokoškolský pedagóg na Fakultu výtvarnej výchovy Chersonského inštitútu v Chersonsku, na ktorom pôsobil v rokoch 1984 až 1992.

Prvýkrát sa dostal na Slovensko v roku 1994. Vtedy prijal ponuku na výstavu v Martine, ktorý získal ocenenie Kultúrne mesto Slovenska. Neskôr pribudla i druhá či tretia výstava. Slovensko sa mu zapáčilo a ako sám priznáva, fascinuje ho jeho kultúra, dobrí a inteligentní ľudia. Pracuje tu už aj jeho syn ako profesionálny tanečník a choreograf. Ča-

som sa zo syna stal aj jeho osobný manažér.

„Keď som prvýkrát prišiel do Kežmarku, ani som si nepomyslel, že také krásne mesto sa mi zapíše do duše. Spoznal som tu veľa dobrých ľudí a veľmi sa mi páči architektúra či podujatia, ktoré sa spájajú s históriou mesta a kultúrou a na ktoré môžu byť Kežmarčania hrdí,“ priblížil svoje dojmy z nášho mesta umelec Igor Pančuk. Najviac ho fascinuje múzeum, radnica, hrad, ale i historické uličky.

„Keď chceš čo najlepšie zachytiť nejaké miesto, musíš sa sústrediť na dva, tri body. Hľadám si ako umelec tie dôležité body, aby prostredníctvom mojich výtvarov, ľudia pochopili myšlienku diela. Dávam obrazu pozitívnu myšlienku cez svoje chápanie kultúry a umenia,“ povedal Pančuk. Výber

Igor Pančuk na návšteve Výstavnej siene v Kežmarku.

z jeho tvorby môžu v Starom Smokovci obdivovať návštevníci hotela Bellevue.

Koronavírus zatvoril galérie, múzeá a kultúrny život sa na pár dní zdanlivo zastavil. Príležitosť navštíviť galériu Igora Pančuka má každý na Ulici 1. mája v Poprade. Návštevníkom sa naskytne pohľad na výber z umelcovej tvorby za 26 rokov jeho pôsobenia na Slovensku.

Ondrej Miškovič

Náš svet fantázie

Ani by ste neverili, čo všetko dokážu šikovné detské rúčky malých výtvarníkov. Je to hotové čarovanie s farbami, rydlom, hlinou, papierom a inými materiálmi. Usilovná práca mladých výtvarníkov ZUŠ A. Cígera prináša svoje plody, nimi sa žiaci prezentujú na výstavách a súťažiach doma aj v zahraničí. Všetky sú originálne a nenapodobiteľné.

Téma 48. ročníka Medzinárodnej výtvarnej výstavy detí v Lidiciach v Českej republike bola krajina. Rastliny patria do krajiny a krajina patrí človeku a zvieratám – to bolo hlavnou myšlienkou našich grafik, ktoré sme zaslali do súťaže. V obrovskej konkurencii súťažiacich z celého sveta získali medaily Teodor Navrátil a Leonard Navrátil za suchú ihlu Kone na lúke. Medailu za kolekciu grafik

ka Ondo-Eřtoková (3. miesto), Lenka Ondo-Eřtoková (čestné uznanie).

Radosť nám priniesla aj medzinárodná výtvarná súťaž **Zlatý drak** v Liptovskej Štiavnici. Cenu za výnimočnú výtvarnú prácu na tému divadlo získali: Janka Briksiová, Slávka Briksiová, Dorotka Muncnerová, Sabína Galliková, Júlia Benková, čestné uznanie získali: Ema Bizubová, Viktória Kapralová, Barbora Jackulíková,

Práce Teodora a Leonarda Navrátila.

získali žiaci: Nina Pacigová, Zoe Molčany, Barbora Zoričáková, Viktória Semaňáková a Sofia Trošanová.

Aj v tomto náročnom období pandémie koronavírusu bola vyhlásená celoslovenská súťaž a výstava výtvarnej a literárnej tvorby detí **Dúha v Starej Ľubovni**. Téma 24. ročníka bola daná koncom roka 2019 a je stále aktuálna – šťastné chvíle so svojimi blízkymi. V tomto roku bolo prihlásených do súťaže 305 výtvarných prác z celého Slovenska. Ocenenie získali: Sofia Petrasová (2. miesto), Barbora Jackulíková (3. miesto), Len-

Martin Chritz, Dávid Krzysik.

Propagáciou myšlienky o istotách mladých ľudí v prostredí, v ktorom žijeme, je aj súťaž **Moje (ne)istoty**. Celoslovenské kolo tejto súťaže pre žiakov II. stupňa základných umeleckých škôl aj žiakov stredných škôl na Slovensku bolo úspechom pre Mateja Horného, ktorý získal cenu vo svojej kategórii.

Oceneným blahoželáme, prajeme všetkým žiakom v budúcom školskom roku pevné zdravie, veľa tvorivých nápadov a fantázie.

Gabriela Kornajová
ZUŠ A. Cígera v Kežmarku

Zátišia a krajiny výtvarníka Františka Žoldáka

Zátišia a krajiny je názov výstavy Františka Žoldáka, ktorá bude k dispozícii milovníkom umenia v priestoroch Výstavnej siene v Kežmarku na Hlavnom námestí 64 (budova knižnice) od 1. do 31. júla 2020.

Autor je v regióne Spiša známy ako galerista a výtvarník. Je to jeho 67. autorská výstava, v samotnom Kežmarku vystavoval viackrát samostatne, alebo s Klubom kežmarských výtvarníkov, ktorého je dlhoročným členom.

František Žoldák sa narodil v roku 1943 v Spišskej Novej Vsi-Hute. Po strednej škole pracoval ako propagačný výtvarník, neskôr ako metodik v Dome kultúry a vzdelávania v Poprade. Od roku 1967 pracoval 36 rokov v Tatranskej galérii v Hornom Smokovci a Poprade, kde sa značne pričínal o jej vybudovanie a rozvoj, tiež o rozvoj a aktivity výtvarného života v regióne.

Bol kurátorom desiatok výstav v Tatranskej galérii a iných kultúrnych inštitúciách. Publikoval recenzie k výstavám, pracoval v komisiách pre nákup zbierok v galériách a múzeách, v mnohých porotách výtvarných i fotografických súťaží. Krátko učil v ĽŠU a výtvarne viedol kolektívy detí i dospelých. Sám tvorivo pracoval v Klube kežmarských i popradských výtvarníkov.

Výtvarný prejav bol F. Žoldákoví blízky od detstva, no tvorbe sa intenzívne venuje od roku 1965, keď sa postupne trpezlivo študijnou

kresbou a tvorivou maľbou usiloval prepracovať k vlastnému štýlu. V lyricko-realistickej polohe stvárňuje obyčajné predmety každodenného života, kompozície kvetín i premeny spišskej krajiny.

S obľubou zachytáva malebné zákutia podtatranských i zamagurských obcí s rázovitou ľudovou architektúrou, ako i periférie spišských mestečiek. Tieto témy spracoval v širokej škále výtvarných techník kresby – maľbou akvarelom, temperou, pastelom, olejom i akrylom.

Jeho krajiny charakterizujú súmárne budované tvary architektúry a krajiny, zaujímavé detaily s výraznou líniou cesty smerujúcej k horizontu, ktorá má nielen kompozičný, ale aj symbolický ľudský význam.

Kompozície sú zbavené zbytočných detailov a farebná škála je udržiavaná v tónine blízkej prírode. Jej pomocou vyjadruje aj ročné obdobie, momentálnu atmosféru i vlastnú náladu, vždy však v harmonickom farebnom ladení. Tuto výstavou vlastne predstavuje spomínaný okruh svojej maliarskej tvorby z posledného obdobia.

Výstavu je možné si pozrieť od 1. do 30. júla v pracovných dňoch od 9.00 do 12.00 h (na požiadanie v Kežmarskej informačnej agentúre) a od 12.00 do 17.00 h. Vstupné: dospelí 0,60 €, deti a dôchodcovia 0,30 €, organizované skupiny 0,20 €.

Mestské kultúrne stredisko

Mestské kultúrne stredisko, Starý trh 46, 060 01 Kežmarok vyhlasuje v súlade s § 9a zákona 138/1991 Zb., v platnom znení, obchodnú verejnú súťaž podľa ustanovení § 281 až § 288

Obchodného zákonníka

**na prenájom nebytových priestorov:
v objekte Starý trh 47 v Kežmarku
Nebytový priestor o výmere 18 m²**

Účel nájmu: skladový priestor

Termín na predloženie súťažných návrhov do 16.07.2020 do 12.00 hod. Vyhlasovateľ si vyhradzuje právo odmietnuť všetky návrhy a ukončiť súťaž ako neúspešnú bez výberu návrhu, meniť uverejnené podmienky súťaže, alebo súťaž zrušiť. Súťažné podmienky sú zverejnené na internetovej stránke www.mskskezmarmok.sk

LETO 2020 v Kežmarku

Júl

streda	1. júl	10.00	Letné predpoludnie s knihou: Calvin nevie lietať	mestská knižnica
streda	1. júl	15.00 – 17.00	„Dobrá streda na dvorčeku“ – interaktívne stretnutie s divadlom,	
			prednesom, hudbou a dramatickými hrami s žiakmi LDO	záhrada ZUŠ, Kostolné nám
štvrtok	2. júl	15.00 – 18.00	Detské veselé mestečko s CVČ: Sherlock Holmes pátra	Hlavné námestie
štvrtok	2. júl	21.00	Kino v záhrade	záhrada MsKS
piatok	3. júl	15.00	Divadelné predstavenie: Kubko, Maťko a stratená kniha	mestská knižnica
piatok	3. júl	21.00	Záznam hudobného koncertu	Hlavné námestie
sobota	4. júl	13.30 – 16.30	Športové aktivity pre deti a mládež s MŠK – cyklistika, atletika	Hlavné námestie
sobota	4. júl	18.00 – 22.00	MPM Trio – koncert	malé pódium
sobota	4. júl	20.30 – 23.00	Kofola tour biograf	hradné nádvorie
utorok	7. júl	10.00	Letné predpoludnie s knihou: Rozprávky o psíčkovi a mačičke 1	mestská knižnica
utorok	7. júl	16.00	Koncert žiakov ZUŠ A. Cigera	malé pódium/koncertná sála ZUŠ
streda	8. júl	10.00	Letné predpoludnie s knihou: Magdaléna a psík z knižnice	mestská knižnica
streda	8. júl	15.00 – 17.00	„Dobrá streda na dvorčeku“ – interaktívne stretnutie s divadlom,	
			prednesom, hudbou a dramatickými hrami s žiakmi LDO	záhrada ZUŠ, Kostolné nám
streda	8. júl	21.00	Kino v záhrade, záhrada	MsKS
štvrtok	9. júl	15.00 – 18.00	Detské veselé mestečko s CVČ: Expedícia EITSEMÁN	Hlavné námestie
štvrtok	9. júl	21.00	Kino v záhrade	záhrada MsKS
piatok	10. júl	18.00 – 22.00	Gipsy Štefan – koncert	malé pódium
sobota	11. júl		Deň s folklórom a tancom	hradné nádvorie
sobota	11. júl	13.30 – 16.30	Športové aktivity pre deti a mládež s MŠK – hokejbal, lyžovanie	Hlavné námestie
sobota	11. júl	17.00	Minifestival ružového vína s kultúrnym programom	Hotel Hviezdoslav
nedeľa	12. júl	16.00	Nedeľné rozprávkové popoludnie: divadlo Babadlo – Alibaba	hradné nádvorie
nedeľa	12. júl	17.30	Zlatý vek gitary	obrazáreň hradu
pon. – ned.	13. – 19. júl	21.00	Letné kino na hradnom nádvorí	hradné nádvorie
utorok	14. júl	10.00	Letné predpoludnie s knihou: Cesta okolo sveta za 80 dní	mestská knižnica
streda	15. júl	10.00	Letné predpoludnie s knihou: Rozprávky o psíčkovi a mačičke 2	mestská knižnica
streda	15. júl	15.00 – 17.00	„Dobrá streda na dvorčeku“ – interaktívne stretnutie s divadlom,	
			prednesom, hudbou a dramatickými hrami s žiakmi LDO	záhrada ZUŠ, Kostolné nám.
štvrtok	16. júl	15.00 – 18.00	Detské veselé mestečko s CVČ: Spieva celý Kežmarok	Hlavné námestie
piatok	17. júl	14.00 – 23.00	ŠORTY a ADiss, IRIT - koncert	malé pódium
utorok	21. júl	10.00	Letné predpoludnie s knihou: Farebné strašidlo	mestská knižnica
streda	22. júl	10.00	Letné predpoludnie s knihou: Radšej knihu ako drogy si zober	mestská knižnica
streda	22. júl	15.00 – 17.00	„Dobrá streda na dvorčeku“ – interaktívne stretnutie s divadlom,	
			prednesom, hudbou a dramatickými hrami s žiakmi LDO	záhrada ZUŠ, Kostolné nám.
štvrtok	23. júl	15.00 – 18.00	Detské veselé mestečko: „Vždy pripravený!!!“	Hlavné námestie
štvrtok	23. júl	21.00	Kino v záhrade	záhrada MsKS
piatok	24. júl	19.00	Akustický koncert Mirky Partlovej, hosť večera: Ján Slezák	drevený kostol
sobota	25. júl	13.30 – 16.30	Športové aktivity pre deti a mládež s MŠK – basketbal, karate	Hlavné námestie
sobota	25. júl	18.00 – 22.00	MPM Trio – koncert	malé pódium
nedeľa	26. júl	16.00	Nedeľné rozprávkové popoludnie: divadlo Ramagu – Bačov pomocník	hradné nádvorie
nedeľa	26. júl		Koncert Katky Koščovej	hradné nádvorie
pon., str., piat.	27., 29., 31. júl	20.30	Letný divadelný festival na hrade	hradné nádvorie
utorok	28. júl	10.00	Letné predpoludnie s knihou: Od hieroglyfov ku kódom	mestská knižnica
streda	29. júl	10.00	Letné predpoludnie s knihou: Nie je opica ako opica	mestská knižnica
streda	29. júl	15.00 – 17.00	„Dobrá streda na dvorčeku“ – interaktívne stretnutie s divadlom,	
			prednesom, hudbou a dramatickými hrami s žiakmi LDO	záhrada ZUŠ, Kostolné nám.
štvrtok	30. júl	15.00 – 18.00	Detské veselé mestečko s CVČ: Letná bonboniéra	Hlavné námestie
piatok	31. júl	20.30	divadlo GUaGU „Vodka a chróm“	hradné nádvorie/MsKS
piatok	31. júl	18.00 – 22.00	Gipsy Štefan – koncert	malé pódium

August

sobota	1. august	13.30 – 16.30	Športové aktivity pre deti a mládež s MŠK – jazdeckvo, goral gym	Hlavné námestie
sobota	1. august		Organový koncert	Drevený artikulórný kostol
ned. – str	2. – 5. august	21.00	Bažant kinematograf	Hlavné námestie
utorok	4. august	10.00	Letné predpoludnie s knihou: Čin-čin	mestská knižnica
streda	5. august	10.00	Letné predpoludnie s knihou: Soľ nad zlato	mestská knižnica
štvrtok	6. august	15.00 – 18.00	Detské veselé mestečko s CVČ: Svet rozprávok	Hlavné námestie
štvrtok	6. august	21.00	Kino v záhrade	záhrada MsKS
štvrtok	6. august		Richard Müller s kapelou	hradné nádvorie
sobota	8. august	18.00 – 22.00	Family – koncert	malé pódium
sobota	8. august	13.30 – 16.30	Športové aktivity pre deti a mládež s MŠK – lukostrelba, šach	Hlavné námestie
sobota	8. august	17.00	DJ EKG: Sunset Boulevard	hradné nádvorie
nedeľa	9. august	16.00	Nedeľné rozprávkové popoludnie	hradné nádvorie
pon. – ned.	10. – 16. august	21.00	Letné kino na hradnom nádvorí	hradné nádvorie
utorok	11. august	10.00	Letné predpoludnie s knihou: O osamelom mackovi	mestská knižnica
streda	12. august	10.00	Letné predpoludnie s knihou: Na prechádzke s Malým princom	mestská knižnica
štvrtok	13. august	15.00 – 18.00	Detské veselé mestečko s CVČ: SOM HVIEZDA!!!	Hlavné námestie
piatok	14. august	17.00	Letný podvečer s knihou: Peter Juščák – „A nezabudni na labute“, moderuje Nora Baráthová	mestská knižnica
sobota	15. august	13.30 – 16.30	Športové aktivity pre deti a mládež s MŠK – volejbal, plávanie	Hlavné námestie
sobota	15. august	18.00 – 22.00	Koncert	malé pódium
utorok	18. august	10.00	Letné predpoludnie s knihou: Misia Harry Potter	mestská knižnica
streda	19. august	10.00	Letné predpoludnie s knihou: Johannes Jensen má pocit, že je iný	mestská knižnica
štvrtok	20. august	15.00 – 18.00	Detské veselé mestečko s CVČ: PELÉ - MELÉ	Hlavné námestie
štvrtok	20. august		Koncert Simy Martausovej	drevený kostol
piatok	21. august	18.00 – 22.00	Koncert	malé pódium
sobota	22. august	13.30 – 16.30	Športové aktivity pre deti a mládež s MŠK – stolný tenis	Hlavné námestie
sobota	22. august	21.00	Záznam hudobného koncertu	Hlavné námestie
nedeľa	23. august	16.00	Nedeľné rozprávkové popoludnie: Divadelný svet – Ďuro truľo	hradné nádvorie
utorok	25. august	10.00	Letné predpoludnie s knihou: Na návšteve u kežmarskej Čiernej pani	mestská knižnica
streda	26. august	10.00	Letné predpoludnie s knihou: Fantastické zvery včera a dnes	mestská knižnica
štvrtok	27. august	15.00 – 18.00	Detské veselé mestečko s CVČ: HURÁ DO ŠKOLY!!!	Hlavné námestie
štvrtok	27. august	21.00	Kino v záhrade	záhrada MsKS
piatok	28. august		Módna prehliadka VERMORI a SPRING	Hlavné námestie
sobota	29. august	13.30 – 16.30	Športové aktivity pre deti a mládež s MŠK – kynológia, športový tanec	Hlavné námestie

Zmena programu vyhradená.

Rozhovor s novým náčelníkom mestskej polície v Kežmarku

Jednohlasne bolo 1. júna poslancami MsZ schválené menovanie nového náčelníka Mestskej polície v Kežmarku Štefana Šipulu, ktorý následne predniesol správu o jej činnosti za rok 2019. Vo funkcii náčelníka tak nahradil Jozefa Marhefku, ktorý mestskú políciu viedol od roku 2015 do roku 2019, Milana Kušniráka, ktorý bol neskôr poverený vedením polície.

Môžete sa v krátkosti predstaviť?

Predtým som 28 rokov pracoval v policajnom zbore, v ktorom som prešiel postupne z radového policajta na riaditeľa Obvodného oddelenia PZ v Kežmarku, kde som pôsobil 10 rokov, následne som pracoval ako riaditeľ odboru poriadkovej polície OR PZ Poprad a svoje pôsobenie v policajnom zbore som ukončil ako riaditeľ Okresného dopravného inšpektorátu OR PZ v Poprade. Po ukončení som pôsobil ako náčelník Mestskej polície v Poprade a po voľbách ako zástupca náčelníka. Od 16. apríla 2020 som bol poverený riadením Mestskej polície v Kežmarku a od 15. júna som bol ustanovený do funkcie náčelníka.

Kedy sa u vás zrodila myšlienka stať sa policajtom?

Z predchádzajúceho prehľadu vyplýva, že som svoj profesionálny život zasvätil práci v bezpečnostných zboroch a jednoznačne musím povedať, že aj keď je to veľmi náročná práca, nikdy som svoje rozhodnutie stať sa policajtom neolutoval a vždy sa hrdo hlásim k tomu, kde som pôsobil. Zároveň chcem povedať, že každá práca, pokiaľ ju robíte riadne a zodpovedne, je náročná.

Poslanci MSZ vás schválili jednomyselne. Predtým sa však uskutočnilo výberové konanie. Priblížite nám jeho priebeh?

Pred samotným schválením som absolvoval dôkladné výberové konanie, v rámci ktorého som predložil koncepciu rozvoja mestskej polície. K samotnému výberovému konaniu by som chcel povedať, že bolo náročné a absolvoval som niekoľko pohovorov u pána primátora, na ktorých som mu predstrel môj pohľad na riadenie mestskej polície. Dúfam, že naplním jeho očakávania a mestská polícia výrazným spôsobom prispeje k bezpečnosti osôb a ochrany verejného poriadku na teritóriu mesta. Za svoju veľkú výhodu považujem moje 10-ročné pôsobenie v Kežmarku a môžem povedať, že dôkladne poznám bezpečnostnú situáciu v meste.

Aký bol pre vás doteraz najťažší prípad?

Za tých 28 rokov pôsobenia v policajnom zbore som zažil množstvo prípadov, ale tak ako každý policajt, aj ja musím povedať, že najťažšie prípady boli tie, pri ktorých človek videl usmrtené osoby. Práve na takéto prípady musí byť policajt dôkladne psychicky pripravený.

Mestským a obecným policajtom pribúdajú kompetencie, vnímate to ako posun?

Mestská polícia zabezpečuje verejný poriadok pravidelným hliadkovaním na teritóriu mesta. Riešime všetky písomné, telefonické a ústne oznámenia. Kontrolujeme dodržiavanie všeobecne záväzných nariadení mesta, dlhodobu odstavenú vozidlá, tzv. vraky áut, skládky odpadov, kontroly alkoholu u mladistvých a maloletých, problémy s asociálnymi a neprispôsobivými občanmi, priestupky chovateľov psov, parkovanie motorových vozidiel na chodníkoch a zeleni, zabezpečujeme bezpečnosť detí na priechodoch a súčinnosť pri zabezpečovaní poriadku a čistoty. Samozrejme, plníme aj ďalšie úlohy, ako aj prevenciu na školách. Som rád, že sa postupne menia a zvyšujú kompetencie príslušníkov mestských polícii. Za najvýznamnejšiu a hlavne logickú považujem poslednú právnu úpravu, kde predchádzajúca právna úprava oddeľovala porušenia pravidiel vyplývajúcich z konkrétnych dopravných značiek a porušenia pravidiel vyplývajúcich zo všeobecnej úpravy cestnej premávky, pričom ich vymedzovala rozdielne. Výpočet dopravných značiek, ktorých porušenie mohla mestská polícia prejednávať v blokovaní konaní, nezahrňal porušenia pravidiel, ktoré sú obsahovo príbuzné, avšak vyplývajú z iných značiek ako tých, ktoré boli výslovne uvedené v predchádzajúcej právnej úprave. Prijatím zákona došlo k zjednoteniu a vymedzeniu rozsahu pravidiel cestnej premávky, ktorých porušenie môže prejednávať mestská polícia v blokovaní konaní tak, aby na oprávnenie prejednávať nemalo vplyv to, či tieto pravidlá

plk. Mgr. Štefan Šipula.

vyplývajú zo všeobecnej úpravy alebo dopravných značiek.

Ako by ste zhodnotili súčasný stav Mestskej polície v Kežmarku?

Môžem povedať, že na mestskej polícii sú šikovní príslušníci, s ktorými sa veľmi dobre pracuje a väčšinu z nich som osobne poznal už pred mojim príchodom. Sú to skúsení príslušníci a rýchlo pochopili a prijali zmeny po mojom príchode. Zaslúžia si obdiv nielen od vedenia, ale najmä od občanov, pretože sa starajú, aby život Kežmarčanov bol lepší a hlavne bezpečnejší. Verím, že postupne príjmu zmeny a verím, že ak sa ich podarí preniesť do praxe, tak všetko bude v poriadku a vytvoríme dobrý tím ľudí na mestskej polícii, ktorí sa na úlohy budú pozerat optimisticky. Každý má iný spôsob riadenia a aj ja zavádzam určité zmeny. Som jeden z tých, ktorý majú záujem, aby o bezpečnosť občanov bolo čo najlepšie postarané. Tomu je smerovaný systém všetkých zmien a obnovy poriadku nielen v meste, ale aj na útvare mestskej polície.

Pripravíte novú koncepciu rozvoja mestskej polície? Ak áno, na čo bude zameraná?

Plánujem zaviesť nový poriadok v organizačnom systéme hliadkovania a riešenia priestupkov s cieľom prideliť časti mesta príslušníkom mestskej polície, za účelom zabezpečenia efektívneho plnenia úloh, zlepšenia osobnej a miestnej znalosti a určenia konkrétnej zodpovednosti jednotlivých príslušníkov mestskej polície za výkon ich činnosti. Chcem, aby bol hodnotiaci systém mestskej polície zameraný nie na represívnu

činnosť, teda kto koľko pokút vyberie, ale jeho podstatná časť bude zameraná na iné činnosti, ktorými sa policajti počas výkonu služby majú zaoberať. Tie majú mať skôr preventívny charakter a budú prispievať k zlepšeniu prostredia v meste. Musím však zároveň uviesť, že niektorí občania majú odlišný postoj k svojim právam a povinnostiam a samotná prevencia polície nemusí na nápravu veľakrát stačiť a ani nestačí. Často stav nápravy verejného poriadku potrebuje represiu, a preto budeme miestami aj zásadovejší a ráznejší, a to aj ukladaním blokových pokút. Žiaľ, aj to je súčasť opatrení, ktoré tiež musíme plniť, keď nedochádza k náprave a nepostačuje dohovárание. Mám záujem pracovať na zlepšovaní komunikácie a vystupovania policajtov v teréne pri komunikácii s občanmi. Plánujem aj ďalšie zmeny, ako napríklad nový organizačný poriadok mestskej polície či vypracovanie mapy bezpečnosti, ktorá bude obrazom riešenia priestupkov na danom území v meste. Chcem aj neustále zdokonaľovať kamerový systém.

Čo považujete za najpálčivejší problém v meste?

Vo všetkých oblastiach a lokalitách sa vyskytujú nejaké problémy. Nepoznám pokojnú a čistú zónu, kde nie sú. Riešenie však nie je len vecou mestskej polície. Medzi hlavné problémy, s ktorými sa často stretávame počas výkonu služby, určite patrí, podobne ako v iných mestách na Slovensku, problém s parkovaním, hlavne na sídliskách. Tie v minulosti neboli budované pre tolko automobilov. Značným zvýšením ich počtu nastal aj v našom meste nedostatok parkovacích miest a situácia si vyžaduje zavádzanie rôznych regulačných opatrení. Ďalšou oblasťou, ktorú často riešime, je požívanie alkoholických nápojov na verejnosti a s tým spojený vandalizmus a prípady výtržníctva, po ktorých často ostáva neporiadok, poškodené lavičky, smetné koše či poškodené iné zariadenia, čo potom kazí dojem z nášho krásneho mesta.

Čo považujete za svoju prioritu?

V slogane mesta Kežmarok je, že je moderný a dynamický a práve v týchto intenci-

ách chcem aj ja budovať mestskú políciu. Za svoju prioritu považujem bezpečnosť občanov a ochranu ich majetku. Budem sa snažiť presadzovať to, aby mestská polícia mala dôveru, podporu a uznanie občanov a tiež prirodzený a profesionálny rešpekt. Svoje pôsobenie chcem zamerať aj na úzku spoluprácu s občanmi, aby pochopili náš zámer a podieľali sa na udržiavaní verejného poriadku. Veľmi si vážime podnety obyvateľov zasílané prostredníctvom aplikácií City monitor a odkazprestarostu, ktoré sa budeme snažiť okamžite riešiť. Prácu policajtov považujem za poslanie. Aj preto medzi moje ďalšie patrí to, aby príslušníci mestskej polície pracovali v pokojnom pracovnom prostredí. No zároveň budem vyžadovať, aby si všetci odvádzali svoju prácu profesionálne a kvalitne, aby sa úroveň mestskej polície neustále zvyšovala a zdokonaľovala. Želám si, aby aj mestská polícia dôkladne napĺňala heslo „Pomáhať a chrániť“, aby sa občania a návštevníci nášho mesta cítili bezpečne.

Ondrej Miškovič

Z denníka Mestskej polície v Kežmarku

Piknik v meste

1. mája o 18.50 hod. sme prijali telefonický oznam, ktorý poukazoval na nevhodné správanie skupinky mládeže v blízkosti pamätníka profesora Grosza na Ul. M. Lányiho, kde tieto osoby mali konzumovať rôzne potraviny, pričom obaly z nich mali následne odhadzovať do blízkeho okolia. Na miesto bola vyslaná hliadka, ktorá zistila, že šlo o skupinu osôb z neďalekej obce. Osoby boli z miesta vykázané a daný priestor po sebe vyčistili. Priestupok bol vyriešený v zmysle platných právnych predpisov.

Incident pri Kauflande

10. mája o 18.07 hod. sme na linke 159 prijali oznámenie o bitke pred predajňou Kaufland. Hliadka na mieste od pracovníka SBS zistila, že chcel podnapitý človek bez ochranného rúška vojsť do predajne, kde následne medzi ním a ďalšími osobami vznikla roztržka. Následne sa mali presunúť k predajni Tesco. Kamerovým systémom bolo prehľadané okolie predajne Tesco, kde nebolo zistené žiadne konanie osôb, ktorým by dochádzalo k rušeniu verejného poriadku. O 18.30 h hliadka zistila prítomnosť spomínanej osoby spoločne s družkou bez rúšok pri ihrisku v blízkosti predajne Tesco.

Bola zistená totožnosť podnapitých osôb, ktoré boli vykázané do miesta svojho trvalého pobytu v obci Stráne pod Tatrami. Konanie osôb bolo postúpené RÚVZ Poprad, vzhľadom na to, že odmietli zaplatiť blokovú pokutu za nenosenie ochranného rúška na verejnosti.

Ležiaca osoba

10. mája sme o 19.04 hod. prijali telefonický oznam od panej, ktorá prechádzala okolo bytového domu číslo 12 na Garbiarskej ulici, kde zbadala na zemi ležať neznámeho muža. Na miesto bola okamžite vyslaná hliadka MsP, ktorá zistila totožnosť osoby. Tá bola značne podnapitá. Hliadka následne odprevadila muža do miesta trvalého pobytu, kde si ho prevzala manželka. Priestupok bol riešený blokovo pokutou za spáchanie priestupku v zmysle § 47, ods. 1, písm. c, Zákona 372/90 Zb. o priestupkoch za vzbudzovanie verejného pohoršenia.

Incident na terase

27. mája o 12.49 hod. mestskí policajti, ktorí vykonávali pešiu hliadkovú službu v centre mesta, zbadali na terase reštauračného zariadenia osobu, ktorá sa vulgárne

správala. Dotýčný na upozornenia hliadky nereagoval, zvyšovalo sa jeho agresívne správanie, chcel sa vymociť na terase reštaurácie v prítomnosti osôb, nereagoval na výzvu hliadky, aby upustil od konania, pokúšal sa fyzicky napadnúť hliadku. Policajti museli použiť donucovacie prostriedky – hmaty, chvaty. Osoba, ktorá sa povyzliekala, bola odvedená do priestorov budovy MsP, aby nevzbudzovala verejné pohoršenie. Keďže šlo o podozrenie z výtržníctva, vec bola oznámená stálej službe OO PZ.

Žiadosť o súčinnosť

29. mája sme boli operátorom linky 112 požiadaní o súčinnosť pri záchrane ľudského života. Hliadka MsP na miesto udalosti dorazila zároveň aj s posádkou RZP. Policajti boli súčinní pri masáži srdca a prevoze pacienta do nemocnice.

Živá história na cintoríne

Smrť neodmysliteľne patrí k životu. Netradičným odvetvím cestovného ruchu, postupne sa rozvíjajúcim aj na Slovensku, je nekroturistika. Starý historický cintorín v Kežmarku na Toporcerovej 880 v tomto smere má čo ponúknuť a mesto plánuje tento jeho potenciál rozvinúť.

Kežmarský historický cintorín je osobitá pamiatka. U obyvateľov mesta ani u návštevníkov nevzbudzuje takú pozornosť ako kostoly, hrad, školy či meštianske domy; hroby dávnych historických osobností sa prelínajú s hrobmi nedávno zosnulých, ktorých stratu ešte bolestivo pociťujeme. Je to však miesto pomníkov, ktoré zachovávajú spojenie súčasných s ich predkami a ktoré sú kamennými záznamami jedinečných príbehov ľudí, ktorí žili vo svojom meste, budovali ho, chránili a odovzdali potomkom. Pomníkov, ktoré sú viditeľným obrazom minulých čias, histórie mesta.

V čase protireformácie museli protestanti pochovávať svojich mŕtvych mimo mestských hradieb, a tak vznikol v roku 1674 dnešný cintorín. Postupne sa rozširoval a od roku 1784 začali doň pochovávať aj katolíkov, a to na ľavú stranu, kým na pravej boli hroby protestantov. Tento zvyk ostal v Kežmarku až do začiatku 20. storočia.

Záujem pozostalých

Miesto posledného odpočinku blízkych zaujíma ľudí čoraz viac. Zo zamestnancov pohrebných služieb sa tak stávajú sprievodcovia po pamätníkoch a znalci známych i neznámych osobností mesta. „Začiatkom tohto roku mi na firemné číslo volal chlap, ktorý sa ma ruským jazykom spýtal, kde leží Čizmar. Zhodou okolností som to vtedy vedel a pamätal som si, lebo pamätník padlých vo vojne čistíme pravidelne a v azbuke je tam len jeden pomník ruského vojaka, ktorým je práve Čizmar. Moja ruština už nie je taká, ako kedysi, no podarilo sa mi ho navigovať k zadnej bráne. Po chvíli mi volal znova s poďakovaním, že sa mu to podarilo nájsť“, zaspomínal na netradičný telefonát Ján Dziak, pracovník Pohrebných a cintorínskych služieb mesta Kežmarok. Na druhý deň po telefonáte našiel na tomto hrobe položenú sviecu a kvetinové srdce.

Cintorínu sa však nevyhli ani vandali. Pokúsili sa ukradnúť bustu historika a farára Alojza Miškoviča, ktorý sa ako historik zamerával na obdobie včasného feudalizmu, národné obrozenie a dejiny spisovnej slovenčiny. Z oblasti literárnej histórie doplnil poznatky o viacerých slovenských kultúrnych dejateľoch.

Pohrebné rituály v islame

Okrem katolíkov a evanjelikov sa na historickom cintoríne nachádza aj hrob moslimov. „V Kežmarku doposiaľ nemáme požiadavky na špecifickú orientáciu či vyhotovenie hrobu. Cirkvi v našom meste pochovávajú podľa zaužívaných pravidiel, avšak vo väčších mestách je problém s miestom posledného odpočinku pre moslimov, keďže v tomto náboženstve sú pravidlá pre pochovávanie prísnejšie,“ povedal Dziak. Pohrebné rituály moslimov prebiehajú v súlade s islamskými zvykmi pochovávania. Telo zosnulého príbuzní starostlivo umyjú, osušia, zabalia do bielych plachiet a uložia do hrobu na pravý bok tvárou obrátenou smerom na Mekku, rodisko Proroka Mohameda. Islam nedovoľuje aké-

Busta farára Miškoviča opäť na svojom mieste.

koľvek konzervácie tela, kremáciu, a dokonca ani používanie rakiev. V Kežmarku tento hrob označuje kamenný turban a tabuľa, na ktorej epitaf je však napísaný na východ, čiže tvárou k Mekke.

Láska až za hrob

Nedaleko hrobu farára Miškoviča odpočíva námorník József a dcéra bohatého priemyselníka Gizela. Príbeh zakázanej lásky, ktorá dohnala mladý pár k samovražde, otriasol Kežmarkom 24. augusta 1895, keď si na život siahol 21-ročný József Bescák a 17-ročná Gizella Vermes. „Raz prišla jedna staršia

pani platiť za hrobové miesta a vysvetľovala kolegyni, že to bol mladý párik, ktorý prišiel z Maďarska. On bol, myslím, chudobný a ona bohatá a rodina im bránila sa zosobášiť, a tak prišli pod Tatry, kde údajne spáchali samovraždu. Pomníky dala tá istá pani opraviť na vlastné náklady, lebo ako malá si pamätala, že na to miesto s mamou chodili páliť sviece,“ povedal Dziak. Na náhrobku nájdeme nápis v maďarčine: „Pokoja na ich popol. Postavili milujúci rodičia, obyvatelia Pápa.“ Dnes si už nik nepamätá na tváre zamilovanej dvojice, ich pamiatka však na mestskom cintoríne v Kežmarku ostane navždy.

Významná pamiatka východného Slovenska

Cintorín bol zapísaný v zozname pamiatok východného Slovenska. Po prijatí zákona NR SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu bol vyhlásený za národnú kultúrnu pamiatku a je zapísaný v Ústrednom zozname pamiatkového fondu pod číslom 2739. V uplynulých rokoch popradské pracovisko Krajského pamiatkového úradu v Prešove pripravilo dokumentáciu na rozšírenie objektivej skladby cintorína v Kežmarku. Vo februári 2020 komisia pre posudzovanie pamiatkového fondu pri Pamiatkovom úrade SR v Bratislave tento návrh prerokovala a odporučila rozšíriť objek-

Hrob Józsefa Bescáka a Vermes Cizelly.

tovú skladbu cintorína. Ide o prvých 34 objektov v zozname s orientačnou mapou v portáli cintorína. V roku 2018 Pamiatkový úrad v rámci projektu OPIS digitalizoval aj pamiatkové objekty historického cintorína.

Aktualizácia prevádzkového poriadku pohrebísk

Na tohtoročnom júnovom zasadnutí poslanci Mestského zastupiteľstva v Kežmarku prijali všeobecne záväzné nariadenie mesta Kežmarok č. 1/2020, ktorým schválili aktualizovaný prevádzkový poriadok pohrebísk mesta Kežmarok. Ten obsahuje aj body zame-

Socha zmŕtvychvstaleho Krista na cintoríne.

Socha pri hrobke rodiny Wein.

rané na ochranu historicky vzácných hrobov. Vyberáme z aktualizovaného prevádzkového poriadku:

Podmienky pochovávaní a udržiavania historicky vzácných hrobov:

3. 11. Historicky vzácne hroby sa považujú za chránené hroby, ktoré nie je možné prenajať inému nájomcovi ani v prípade, že nájom nie je zaplatený. Nájomné sa v takomto prípade nevyrubuje. Zoznam historicky vzácných hrobov eviduje MÚ Kežmarok.

3. 12. V prípade, že je už historický hrob prenajatý, nájomca nesmie historický vzácny hrob zlikvidovať, t. z. že nesmie zasahovať do pôvodného pomníka, náhrobného kameňa, ani ohrady, alebo oplotenia. Porušenie tohto nariadenia je dôvodom na vypovedanie nájomnej zmluvy, pričom ťarchu opravy zásahu do historického hrobu musí nájomca odstrániť na vlastné náklady a uviesť hrob do stavu pred zásahom.

3. 13. Vyššie uvedené obmedzenie nájomcu zasahovať do pôvodného stavu historicky vzácného hrobu bez súhlasu Mesta Kežmarok bude uvedené v novo uzatvorených zmluvách o nájme hrobového miesta. Po schválení tohto Prevádzkového poriadku sa dodatkom k existujúcim nájomným zmluvám toto bremeno doplní.

Príloha č. 2, Nájomná zmluva na hrobové miesto – vzor.

5. 8. V prípade, že je predmetom nájmu historický hrob, nájomca nesmie historický vzácny hrob zlikvidovať, t. z. že nesmie zasahovať do pôvodného pomníka, náhrobného kameňa, ani ohrady alebo oplotenia bez predchádzajúceho súhlasu prenajímateľa – mesta Kežmarok.

5. 9. Porušenie bodu 5. 8. môže byť dôvodom na vypovedanie nájomnej zmluvy, pričom ťarchu opravy zásahu do historického hrobu musí nájomca odstrániť na vlastné náklady a uviesť hrob do stavu pred zásahom.

5. 10. V prípade, že si nájomca povinnosť určenú podľa bodu 5. 9. riadne neplní, príp.

porušuje záväzky podľa tohto článku, prenajímateľ ho vyzve na odstránenie nedostatkov v určenej lehote; ak napriek tomu nedôjde k náprave, môže prenajímateľ sám urobiť potrebné opatrenia na náklady nájomcu.

6. 12. Hroby a hrobky s príslušenstvom, o ktorých orgány štátnej správy na ochranu pamiatkového fondu a Ministerstvo kultúry SR rozhodli, že majú kultúrny význam, alebo kultúrnu hodnotu (kultúrne pamiatky), môžu byť zrušené len po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia príslušného orgánu štátnej správy a Ministerstva kultúry SR.

6. 13. Hroby a hrobky evidované v zozname pamätihodností sa môžu zrušiť len so súhlasom Mesta Kežmarok – viď bod 3. 12.– 3. 13. tohto Prevádzkového poriadku.

Cenník: Každý, aj začatý meter štvorcový hrobového miesta alebo rodinnej záhradky zabratý pamiatkovo chráneným historickým náhrobkom nebude spoplatnený.

Historický cintorín dnes

Cintorín pozostáva z mnohých objektov, preto je ich ochrana zložitá. Necitlivosť jednotlivca, ľahostajnosť alebo chýbajúce povedomie zodpovednosti v spoločnosti zapríčinili poškodenie i nenávratnú stratu nejedného pamätníka. Na ochranu pamiatkových objektov cintorína a starostlivosť o ne preto v minulosti vyzývala Hedviga Mária Szirmayová, neskôr Ladislav Kiefer, v súčasnosti už desaťročia kežmarská historička a mestská poslankyňa Eleonóra Baráthová, ale aj Milan Choma, propagátor kežmarských osobností. Našťastie existujú aj úctyhodné príklady nájomcov, ktorí na vlastné náklady, so súhlasom mesta i Pamiatkového úradu dali zrekonštruovať historické hrobové miesta. Na vojnové hroby dohliadajú členovia Klubu vojenských dôchodcov v Kežmarku. Na cintoríne vídavať „cudzích“ ľudí pri bežnej údržbe hrobov osobností, o niektoré hroby sa starajú žiaci škôl.

Snahou Verejnoprospešných služieb Mesta Kežmarok je, aby sa u občanov zväčšil záujem o históriu, ktorá bola písaná životmi ľudí nášho mesta a aby sa priblížila ľuďom dnešnej doby. Snaha mesta Kežmarok a Verejnoprospešných služieb mesta Kežmarok o zachovanie pamiatok na cintoríne istotne nachádza podporu aj u ďalších Kežmarčanov, veď náš historický cintorín je jedinečný.

Štefan Kuric, Ondrej Miškovič

Samospráva plánuje občanov podrobnejšie oboznamovať o nakladaní s odpadom

Verejnoprospešné služby mesta Kežmarok (VPS) v spolupráci s oddelením komunikácie a propagácie v najbližších mesiacoch predstavia bližšie Alchýmiu triedenia komunálnych odpadov.

Triedený zber odpadov na Slovensku nie je jednotný a odpady sa zbierajú v rôznych kombináciách. „V súvislosti s tým spoločnosť Natur-Pack vypracovala tzv. Alchýmiu triedenia komunálnych odpadov. Pripravila ju vo všetkých kombináciách, s ktorými sa v partnerských samosprávach stretáva pri triedení odpadu. Kežmarok je zaradený v tomto delení do variantu C, čo predstavuje zber papiera, skla, kombinovaný zber plastov, kovov a nápojových kartónov,“ ozrejmil koncepciu Miroslav Škvarek, riaditeľ VPS.

Najdôležitejšie je vzniku odpadu predchádzať a až následne triediť a recyklovať. Treba sa snažiť o to, aby mestu vznikalo minimum zmesového komunálneho odpadu.

Aby sme to dosiahli aj v Kežmarku, je potrebné sa riadiť piatimi pravidlami, tzv. 5R: odmietni (refuse), redukuj (reduce), znovu využi (reuse), recykluj (recycle), kompostuj (rot).

Občanom budú predstavené jednotlivé zberné komodity prostredníctvom televízie, novín a sociálnych sietí. „V nasledujúcich mesiacoch v Novinách Kežmarok predstavíme ako, správne nakladať s odpadmi a prvý krok nájdú občania na zadnej strane júlového vydania novín, kde je vysvetlené delenie na jednotlivé komodity s farebným rozlíšením a základnými informáciami o odpadoch, ktoré si pre nich pripravila VPS,“ ozrejmil Škvarek.

Ondrej Miškovič

Nepísal o Kežmarku, ale o krčme

Kto? Najväčší maďarský básnik Alexander Petőfi, vlastným menom Alexander Petrovič. Hoci sa narodil roku 1923 v Kis-kőrösi v Maďarsku, jeho rodičia boli Slováci, ktorí sa presťahovali na Dolnú zem, ako volali kedysi Maďarsko.

A prečo mal písať o Kežmarku? Lebo ho v rámci svojich potuliek po Hornej zemi, ako zas volali Slovensko, navštívil. Bol tu 3. mája 1845 a ráno 4. mája odišiel do Spišskej Novej Vsi. Sprevádzal ho Prešovčan, taktiež básnik Fridrich Kerényi. Petőfi dokonca svoju cestu a pobyt opísal vo svojich cestopisoch *Úti levelek*, ktoré vyšli roku 1847. Niečo z nich zaciťujeme:

„Z Prešova som išiel do Levoče... Jednému koňovi odpadla podkova, kým mu ju pribíjali, stále som upieral oči na Karpaty (Vysoké Tatry)..., ale moja duša nebadane ušla ďaleko, ďaleko, tam, kde nie sú vrchy, kde sotva sa nájdú aj kopce, kde sa Dunaj velebne vlní, kde sa rozprestierajú pusty do diaľavy, ako keby hľadali koniec sveta... sem, sem smeruje moja duša od Karpát, do mojej sladkej domoviny, krásnej Dolnej zeme.

Ráno sme sa pohli a poobede došli do Levoče. Ešte ten istý deň sme chceli cestovať ďalej, ale všetky mestské kone, ešte aj poštmažstrove, boli orať. Preto zvyšok dňa sme museli tráviť v starej Levoči, v ktorých bije mnoho srdiečok pekných mladých dievčat, ale nehovorila po maďarsky, a preto, hoci sú pekné, nestoja za to, aby som o nich viac hovoril.

Na druhý deň zavrú ráno sme došli do Kežmarku, úpätiu Karpát a... pršalo. Z Karpát sme nevideli ani zďra... Doobeda som navštívil spolu s Kerényim Pavla Hunfalvyho, žiakmi obľúbeného profesora... preto ho spomínam, lebo je zriedkavosťou u nás byť statočným kritikom so zdravým rozumom. Prezreli sme si Thökölyho hrad, v ktorom je najzachovalejšou časťou kaplnka, hoci aj v nej sa na zemi povalujú ležiaci chudáci svätí a anjeli.

Poobede sme išli piť víno a jesť šunku k jednému penzionovanému kapitánovi, ktorý z Prešova s nami až sem cestoval rýchlym kočom, je to statný a slušný človek. Počas posedenia vážna tunajšia študentská mládež nás večer oslávila muzikou (tzv. Nachtmusik), na čo sme s Kerényim rečnili a ďakovali tak klasicky, že Obscurides Simplicius (divadelná postava Jozefa Gaala) by povedal aj na nás, že ani títo sa neučili rétoriku (rečníctvo, prednes)...“

Lenže Petőfi zabudol (?) na hlavnú vec, a tú sa dozvedáme z viacerých hlavne maďarských prameňov. Popoludní mal profesor Hunfalvy so študentmi lycea sedenie Maďar-

skej samovzdelávacej spoločnosti (vznikla roku 1832) a na nej sa objavil – možno na pozvanie profesora – aj Petőfi. Sadol si do poslednej lavice a sledoval literárny výplod nejakého člena. Napokon povzbudil študentov do písania a daroval im dva zväzky svojich kníh. Boli to zrejme *A helység kalapácsa* (Kladiivo obce) a *Versek* (Básne), ktoré vyšli roku 1844. Veľkou škodou bolo, že do kníh nenapísal žiadne venovanie, ale od koho knihy sú, vpísal do knihy zápisník (nachádza sa v lýceu) o pár dní neskôr člen spoločnosti Michal Marko. Knihy sa stali majetkom spoločnosti, ktorá

Alexander Petőfi.

sa uzniesla, že ich dá zaviazat do honosného obalu, čo sa však nevedno prečo nestalo. Neskôr sa knihy stali súčasťou lyceálnej knižnice. Okolo roku 1980 sa záhadne „vyparili“.

Po sedení spoločnosti nasledovalo sedenie u vyslúžilého kapitána. Aj to sa podarilo zistiť, o koho išlo. Bol to Eugen Demiány a žil v dome na dnešnom Hlavnom námestí č. 52. Večer hodujúcich prekvapili študenti s muzikou a údajne aj s faklami (tzv. fakliáda), za čo obaja priatelia mládeži údajne dosť nesúvisle poďakovali. Noc z 3. na 4. mája strávili v hostinci Koruna (bol zbúraný v 60. rokoch 20. storočia pri stavbe novej cesty na Levoču), na ktorom sa mala tiež odhaliť pamätná tabuľa,

Študentská krčma Koruna.

avšak ak aj bola, rozbili ju po I. svetovej vojne. V Korune napísal a datoval Petőfi jednu básničku – uvedieme doslovný preklad. Volá sa *Na veľkej Dolnej zemi je veľa čárd* (krčiem):

*„Na veľkej Dolnej zemi je veľa čárd.
Z tých, o ktorých ja viem,
najzvláštniejšia je „Pozri dnu“ -
jej na širej zemi páru niet.
Chcela by sa pohnúť, ale je rozvalená
ako ožran, v ktorom je veľa liehu.
Strechu má akoby bokom čapnutú,
ako klobúk opitého človeka.“*

Pravdepodobne sa v tej chvíli spomínanej čárde podobali Petőfi aj Kerényi. Demiány zrejme spal doma.

Petőfi takto pokračoval v písaní o Kežmarku: „Veľmi sa hanbím za to, že som len jeden deň strávil v Kežmarku a ani vtedy som pre dážď nevidel Karpaty odtiaľ, odkiaľ ich vidieť najlepšie. Avšak našťastie v druhý deň zavrú ráno, keď sme odchádzali, uvidel som Tatry v celej ich pompéznosti – ako spiacu krásnu dievčinu...“

Tri týždne strávil Petőfi v Spišskej Novej Vsi, odkiaľ tiež pozoroval Tatry a odtiaľ sa pohol do Rožňavy.

Petőfi mal zaujímavý, ale krátky život. Študoval na viacerých – dokonca aj slovenských školách, z lycea v Banskej Štiavnici utiekol, aby sa mohol venovať divadlu. Potom bol aj učiteľom a vojakom. V 40. rokoch 19. storočia začal písať verše – najprv pod menom Sándor Petrovics. No roku 1842 už si meno pomaďarčil na Petőfi. Napísal a vydal mnoho básnických zbierok. Ako umrel, nie je celkom isté. Zúčastnil sa bojov maďarskej revolúcie v rokoch 1848 až 1849. Podľa tradičného maďarského názoru padol roku 1849 v bitke pri Segesvári, podľa iných ho Rusi zajali a svoj život dožil v Rusku.

Tajomný život sa skončil. Lepšie povedané – bohémsky. Petőfi bol búrlivák. Bol aj vzorom nášho najväčšieho slovenského básnika Hviezdoslava, ktorý sa narodil práve v roku Petőfiho smrti. Našťastie Hviezdoslav sa neodnárodnil, hoci mu k tomu chýbalo veľmi málo. A k tomu zlomu došlo práve na kežmarskom lýceu.

Nora Baráthová

Z histórie pôrodnictva v našom meste

História, ktorej sa rokmi stávame súčasťou, je nielen spomienkou na minulosť, ale aj studnicou poznania. Ako vyslúžený lekár-pôrodník často spomínam na roky svojej aktívnej činnosti, veď som v kežmarskej pôrodnici pracoval od roku 1966 do roku 2005, takmer 40 rokov.

Zaujímalo ma, ako to v Kežmarku s pôrodnickou starostlivosťou bolo predtým, keď sa začala písať história organizovanej starostlivosti.

Prvá zmienka o nemocnici v Kežmarku je z roku 1907, keď na základe zákona č. 21 z r. 1898 o nemocniciach vznikla Mestská všeobecná nemocnica. Bola zriadená v budove bývalého Méeseho hotelu. Vedúcim lekárom bol Leopold Taichner, s ktorým pracovali 3 sestry a 1 babica. Poskytovali starostlivosť tehotným rodičkám aj gynekologickým pacientkam. Už v prvej polovici 17. storočia pôsobil v Kežmarku Gregor Ján Tatrai, aktívny pôrodník, ktorý vykonával aj chirurgické zákroky. Začiatkom 20. storočia Béla Alexander (1856 – 1915) založil kliniku röntgenológie v Budapešti. Pracoval s prvým röntgenovým prístrojom v Uhorsku, v Kežmarku pôsobil ako praktický lekár. Urobil prvé rtg. snímky tehotnej ženy – vlastnej manželky, žiaľ jeho syn Imrich bol rtg. žiarením poškodený. Od roku 1992 je po ňom pomenovaná aj terajšia kežmarská nemocnica – Nemocnica Vojtecha Alexandra v Kežmarku. Vzdelávacou inštitúciou v nemocnici je Spolok lekárov MUDr. Vojtecha Alexandra. Bol som jeho zakladajúcim členom a prvým predsedom. Teraz je dlhoročným predsedom Peter Slovák, sekretárom Peter Marko, MPH.

V r. 1945 vzniklo spoločné chirurgicko-gynekologicko-pôrodnické oddelenie so 73 lôžkami. Primárom oddelenia bol Tibor Galas. Od r. 1946 bolo otvorené aj interné oddelenie so 17 lôžkami, primárom bol Dezider Rigó.

Sekundárnymi lekármi na chirurgickom a gynekologicko-pôrodnickom oddelení boli J. Šeliga, V. Kondrlík, I. Murgaš, J. Smola.

V r. 1955 sa osamostatnilo gynekologicko-pôrodnické oddelenie od chirurgie. Malo 20 postelí, primárom sa stal Šeleng, pôvodne ambulantný gynekológ vo Svite, starý pán už v dôchodkovom veku. Mal jedného sekundárneho lekára Féhla a štyri babice Kiliánovú, Kiššovú, Biesovú a Vernarcovú.

V r. 1956 sa primárom gynekologic-

ko-pôrodnického oddelenia stal Juraj Haulik, ktorý prišiel do Kežmarku z Trebišova. Sekundárnymi lekármi boli Jozef Riedl a Dr. Drahomíra Paduchová.

Od apríla 1966 do februára 1980 bol primárom oddelenia Ondrej Kulík. Prišiel z Bardejova od primára Ovesného. Oddelenie malo v tom čase najprv 28 postelí, od r. 1969 41 postelí, neskôr až 53 postelí. Zástupcami primára boli Dušan Roch (1970 – 1972), Martin Kopaničák (1973 – 1980).

V rokoch 1960 až 1991 kežmarská nemocnica bola súčasťou OÚNZ Poprad.

Vo februári 1980 po náhlom úmrtí primára Ondreja Kulíka sa primárom oddelenia stal Martin Kopaničák, ktorý viedol oddelenie až do r. 2002. Od roku 1993 bol aj okresným odborníkom v odbore gynekológia a pôrodnictva.

V r. 1992 bola ukončená prístavba a rekonštrukcia celého oddelenia, čím sa vyriešili mnohé problémy, ktoré súviseli s nevyhovujúcimi priestormi a vybavením. Aj keď všetky rekonštrukčné práce a prístavba oddelenia sa diali za plnej prevádzky, čo sťažovalo našu prácu aj komfort pacientok, výsledok bol neoceniteľný.

Oddelenie získalo moderný ráz s postupným novým technickým a prístrojovým vybavením. Boli obdobia, keď ročne bolo na oddelení hospitalizovaných vyše 2 tisíc pacientok a odvedených okolo 1 300 pôrodov. Zaviedli sme mnohé nové diagnostické, terapeutické a operačné postupy. Po Nežnej revolúcii sme boli jedno z dvoch oddelení na Slovensku, kde sa nevykonávali umelé aborty, aj keď ako primár som to nemal jednoduché. Stabilizácia lekárov nebola ľahká, najmä do ukončenia prístavby a rekonštrukcie.

Počas môjho pôsobenia na našom oddelení alebo v „spádovke“ pracovali títo lekári: J. Riedl (1955 – 1988), O. Kulík (1966 – 1980), M. Kopaničák (1966 – 2005), D. Roch (1966 – 1972), J. Novotný (od roku 1973), S. Paštéková, V. Andíľová, M. Petreková, V. Bohmer – aktuálne primár v Poprade, I. Gibala, O. Škodová, E. Zuštiaková, Ľ. Lipták, Š. Vojaššák, I. Lendák, A. Gindl, A. Teplica, G. Turňanský, M. Raučina – aktuálne zástupca primára v Poprade, J. Janík, Mohamed

Martin Kopaničák

Jaber Saad, O. Dovala, A. Jakubec, M. Varga, Ľ. Imrichová, P. Feitscher, ktorý zahynul s manželkou pod lavínou, E. Luptáková, Ľ. Čobirka, K. Šovčík, D. Lisý.

Veľkú zásluhu na riadnej prevádzke oddelenia mali aj 3 vrchné sestry: M. Budzáková, L. Ištóková a H. Vosovičová, ktorá sa podieľala na chode oddelenia počas všetkých rekonštrukčných prác aj bežnej prevádzky. Za vedenie a starostlivosť o stredný a nižší zdravotnícky personál si zaslúžia vďaka a uznanie. Poďakovanie patrí všetkým pracovníkom oddelenia.

Spomeniem prof. MUDr. Michala Valenta, vedeckého sekretára SGPS, ktorý bol našim garantom pri organizovaní podujatí a Kežmarských lekárskeho dní.

Od roku 2003 sa primárom oddelenia v pomerne krátkom slede stali J. Novotný a V. Bohmer. V roku 2007 sa primárom oddelenia stal Vladimír Vozár, žiaľ predčasne zomrel.

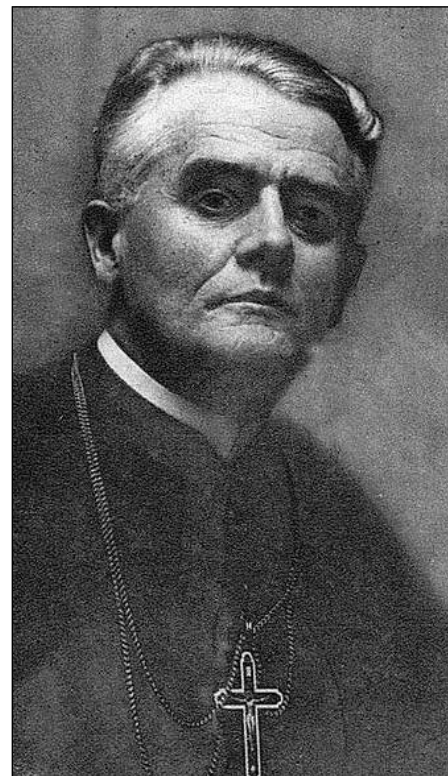
Retrospektívne s nostalgiou spomínam na prežité roky svojej medicínskej praxe. Z prehľadu, ktorý som uviedol, som zistil, že som bol jedným z najdlhšie aktívne pôsobiacich pôrodníkov v Kežmarku. Aj keď život lekára-pôrodníka nie je ľahký, často zažíva stresové situácie, vyžaduje veľa prebdených nocí, predsa mám na tieto roky krásne spomienky. Za zásluhy a svoju prácu som bol Slovenskou lekárskou spoločnosťou ocenený bronzovou a striebornou medailou SLS, diplomami a ďakovnými listami Slovenskej gyn.-pôr. spoločnosti.

V roku 2014 na slávnostnom zhromaždení s ďalšími ocenenými z rúk primátora mesta som si prevzal Cenu mesta Kežmarok. Považujem to za ocenenie aj mojich spolupracovníkov.

Martin Kopaničák

Druhýkrát z Kežmarku na biskupský stolec

V stredu 25. marca 2020 menoval pápež František kežmarského farára a dekana Jána Kuboša za nového pomocného biskupa Spišskej diecézy. Málokto vie, že v našom meste už raz pôsobil kňaz, ktorý sa neskôr tiež stal biskupom. Paradoxne, k podobnej situácii došlo presne pred 100 rokmi. Vtedy pápež Benedikt XV., počas novembra 1920, vymenoval pre územie Slovenska troch rímskokatolíckych biskupov. Spišské biskupstvo zveril Jánovi Vojaššákovi, Nitrianske zas Karolovi Kmeťkovi a Banskobystrickú diecézu dostal do správy Marián Blaha, bývalý kežmarský kaplán.

Biskup Marián Blaha.

Marián Blaha, pôvodným menom Jakub Marián Blcha, prišiel na svet 11. júla 1869 v Liptovskom Hrádku v rodine richtára a čižmarskeho majstra. Stalo sa tak šesť dní po úmrtí banskobystrického biskupa a zakladateľa Matice slovenskej Štefana Moyzesa. Nikto netušil, že o polstoročie sa práve on stane jeho nasledovníkom...

Ludovú školu absolvoval v rodnom mestečku, gymnaziálne štúdiá v Levoči ukončil s výborným prospechom. Jeho ďalšie kroky viedli do Spišskej Kapituly, kde študoval teológiu. Za kňaza ho vysvätil v stredu 29. júna 1892 spišský biskup Pál Szmrecsányi. Jeho prvou kaplánskou zastávkou bol Ždiar, nasledovali pôsobenia v Nižných Ružbachoch, Kežmarku, Hubovej, Spišských Vlachoch či v Spišskej Kapitule. Medzitým sa dostal do služieb majiteľa hradu Stará Lubovňa, kde grófovi Andrejovi Zamoyskému pomáhal s výchovou detí. Vďaka tomu veľa cestoval a učil sa cudzie jazyky. Navštívil napr. poľský Krakov alebo belgický Leuven, kde trávil mnoho času v tamojších archívoch. Počas pobytu v Ríme (1908) ho pápež Pius X. menoval za pápežského komorníka.

Potom stúpал na cirkevnom i spoločenskom rebríčku. V rokoch 1913 – 1919 pôsobil ako hlavný tajomník Spolku sv. Vojtecha, tesne po vzniku Československa sa stal členom delegácie na mierovej konferencii vo Versailles. V rovnakom čase Blahu ustanovila republiková vláda za delegáta medzinárodnej plebiscitovej komisie pre Oravu a Spiš.

Po zániku rakúsko-uhorskej monarchie bol dovtedajšiemu spišskému biskupovi Alexandrovi Párvymu odobratý štátny súhlas na vykonávanie úradu. Párvy navyše onedlho v Budapešti umrel (24. marca 1919), takže biskupský stolec ostal neobsadený. Na miesto absentujúceho biskupa bol menovaný tzv. kapitulný vikár. Najprv sa ním stal spišský pomocný biskup Martin Khebe-

rich. Keďže svojím zmýšľaním nevyhovoval novému štátnemu zriadeniu, na pozíciu rezignoval a nahradil ho Štefan Mišík. Ani tento starý a chorľavý kňaz nebol vo funkcii dlho a v júli 1919 skonal. Napokon bol dňa 4. augusta 1919 zvolený za tretieho kapitulárneho vikára Spišskej diecézy práve Marián Blaha. Kňaz, obľúbený tiež vo vysokých politických kruhoch, celebraval slávnostnú omšu pri príležitosti prvého výročia vzniku Československej republiky v októbri 1919. V katedrále sv. Martina v Spišskej Kapitule sa na nej zúčastnili kanonici a kňazi, zástupcovia úradov, študenti i učitelia. Trvalého biskupského stolca sa však na Spiši nedočkal a bol presunutý slúžiť do Banskej Bystrice.

Na konci novembra 1920 pápež Benedikt XV., ako bolo spomenuté v úvode, vymenoval troch nových biskupov pre územie Slovenska. Ich vysviacka sa uskutočnila 13. februára 1921 v Nitre. Hlavným svätiteľom bol pápežský nuncius Clemente Micara, asistovali mu pražskí biskupi Karel Kašpar a Antonín Podlaha. Marián Blaha si za biskupské heslo zvolil „Mites possidebunt terram – Tí chci budú dedičmi zeme.“ V nasledujúcich rokoch mu pribúdali ďalšie významné funkcie: od roku 1921 pôsobil ako predseda Spolku sv. Vojtecha, od roku 1926 bol predsedom Matice slovenskej. Pápež ho za jeho zásluhy menoval veliteľom rytierov Božieho hrobu. Marián Blaha bol za svojho života známy viacerými úkonmi. Osobne otváral úradnú poštu, staral sa o chrámy svojej diecézy, v Banskej Bystrici pomohol obnoviť zaniknuté biskupské lýceum. Zároveň vykonával skutky telesného milosrdenstva – chudobným i žobrákom zabezpečoval obedy, pomáhal núdznym, sirotám, navštevoval väzňov. Tým dokonca nosieval balíky od ich príbuzných. Do svojho domu prijímal ľudí bez ohľadu na národnosť a vierovyznanie.

V roku 1941 sa Blaha kvôli zhoršujúcej chorobe stiahol do úzadia, jeho kompeten-

cie prevzal Andrej Škrábik. O dva roky neskôr, 21. augusta 1943, naposledy vydýchol vo vtedajšom Svätom Kríži nad Hronom (dnes Žiar nad Hronom), kde je pochovaný v biskupskej krypte.

Marián Blaha pôsobil ako kežmarský kaplán od 30. novembra 1895 do januára 1899. Vtedy tu bol farárom František Laufík. Zúčastňoval sa na spoločenskom živote, zrejme vyučoval aj náboženstvo na katolíckej ľudovej škole. V marci 1898 odovzdal pochvalný list spišského biskupa Pála Szmrecsányiho Norberte Mayscheider pri príležitosti 25. výročia vo funkcii učiteľky katolíckej školy. Na Kežmark nezanevrel ani po svojom odchode. Objavil sa v ňom ešte minimálne raz – v júli 1909 bol prítomný na voľbe nového kežmarského farára Jána Janečka.

V kežmarskej farnosti často pôsobili duchovní, ktorí neskôr našli uplatnenie na miestach v rámci kňazského seminára v Spišskej Kapitule či samotnej diecézy. Medzi takých patria napr. Ján Čarnogurský (špirituál a profesor morálnej a pastorálnej teológie), Jozef Špirko (historik, profesor kanonického práva a cirkevných dejín), Jaroslav Barta (špirituál v kňazskom seminári) alebo Jozef Holubčík (vicerektor kňazského seminára).

*Vladimír Julián Ševc,
foto: sk.wikipedia.org*

Samuel Bredecký

Významný osvietený prírodovedec slovenského pôvodu, organizátor uhorského vlastivedného výskumu, mineralóg, geograf, topograf, etnograf, jazykovedec, štatistik, pedagóg, spisovateľ a cirkevný hodnosťár Samuel Bredecký sa narodil 18. marca v Chminianskych Jakubovanoch a zomrel 25. júna 1812 v Ľvove.

Jeho otec Matej bol učiteľom, kantorom a organistom cirkevného evanjelického zboru v Chminianskych Jakubovanoch. V roku 1777 sa rodina presťahovala do rodiska Samuelovej matky Zuzany Fábryovej do Ľubice. Bývali v evanjelickej škole, kde mladý Samuel nadobudol pod otcovým dohľadom základné vzdelanie a ako trinásťročný začal študovať na kežmarskom evanjelickom lýceu. V rokoch 1796 až 1798 študoval na univerzite v Jene teológiu, prírodné a humanitné odbory. Tu mal úzke priateľské kontakty s významnými nemeckými vzdelancami J. W. Goethem, F. Schillerom, W. Humboldtom a J. G. Herderom. Zvolili ho dokonca za prvého tajomníka najstaršej mineralogickej spoločnosti na svete priamo pri jej

vzniku v roku 1797. Po ukončení univerzity učil štyri roky na meštianskej štátnej škole v Šoproni.

Zakrátko ho pozvali do Viedne, kde v rokoch 1800 až 1905 pôsobil ako evanjelický katechéta a vikár. Úzko s ním spolupracovali aj osvietenecí spišskí rodáci: Levočan J. K. Engel, Ruskinovčan J. K. Unger, Popradčan J. Glatz a Prešovčan J. M. Korabinský. Potom bol Bredecký povolaný za kazateľa a seniora evanjelickej cirkvi do Krakova. Odtiaľ často vykonával náročné cesty po Haliči, kde zjednocoval a reformoval tamojšie cirkevné evanjelické zbory zložené najmä z nemeckých presídlencov.

Od roku 1808 bol v Ľvove do svojej skoršej smrti evanjelickým superintendentom celej Haliče. Tam založil aj prvú evanjelickú

školu a vydával rozsiahle zborníky, v ktorých uverejňoval vedecké práce a obsiahle príspevky významných osobností z celej monarchie.

Osobitne sa zaoberal životom spišských Nemcov a topografiou Tatier. Preto mu do jeho zborníkov prispievali rozsiahlymi príspevkami najmä Kežmarčania, bratia Ján a Kristián Genersich, J. Asbóth, M. Schwartner a G. Berzeviczi. Svoje diela si sám ilustroval a dopĺňal štatistickými údajmi. Jeho štvorzväzkové Príspevky k topografii Kráľovského Uhorska vyšli znovu aj po vyše 200 rokoch ako populárna lexikografická cestovateľská topografia. V roku 1991 tiež vyšla v troch vydaniach jeho práca o nemeckej kolonizácii Európy s popisom nemeckých osídlení

Topograf Samuel Bredecký.

v Haliči počas jej rakúskej správy.

Samuel Bredecký zomrel po krátkej chorobe ako 40-ročný. Zanechal svoju manželku Evu Dorotu Bauerovú-Paur a tri deti, najstaršie malo iba štyri roky. Po jeho smrti sa manželka vrátila naspäť do rodného Prešova. Jej manžel je pochovaný na Lyčákovskom cintoríne v Ľvove. V roku 1912 mu odhalili v tamojšom evanjelickom kostole pamätnú tabuľu a v roku 2018 aj na bývalej evanjelickej škole v Ľubici, na budove Penzion & Cafe Leibic, kde bola zriadená expozícia o jeho živote a diele.

Milan Choma

Fridrich August Hazslinszky

Zakladateľ výskumu výtrusových rastlín Uhorska, pedagóg, botanik, geológ, paleontológ a vedec svetového formátu Fridrich August Hazslinszky (Hažlinský) sa narodil 6. januára 1818 v Kežmarku a zomrel 19. novembra 1896 v Prešove.

Fridrich August Hazslinszky pochádzal zo šľachtickej rodiny, ktorej korene siahajú do šarišskej obce Hažlín. Hazslinského rodičia sa neskôr presťahovali do Kežmarku na Hlavnú ulicu 42. Tu sa v skromných pomeroch starali o výchovu šiestich detí. Otec živil rodinu vyučovaním kreslenia a príležitostnými remeslami.

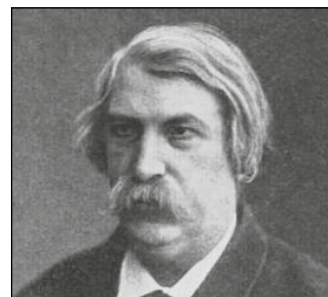
Fridrich od útleho detstva doučoval deti významných mešťanov v kreslení. Od roku 1828 navštevoval kežmarské evanjelické lýceum, striedavo študoval v Debrecíne a v Blatnom Potoku. Ako 16-ročný podrobne poznal rastlinstvo v okolí Kežmarku a napísal svoju prvú botanickú prácu. Samostatným vzdelávaním získal také rozsiahle vedomosti z botaniky a mineralógie, že mu kežmarskí

učitelia zaplatili náklady na Zjazd uhorských lekárov a prírodovedcov v Banskej Bystrici a štúdium si doplnil v kežmarskom lýceu dvojročnou nadstavbou filozofie a teológie. Po ukončení lýcea podnikol s K. Maukschom dvojmesačnú pešiu študijnú botanickú cestu až na pobrežie Jadranského mora.

V roku 1842 študoval prírodu Oravy a napísal o nej topografickú prácu. Botanicky dôkladne preskúmal najmä východné Slovensko, mnohé oblasti Uhorska, pridružených krajín monarchie, a zvlášť Spiš a Tatry. Rozčarovaný neprajnosťou vtedajších botanikov sa rozhodol študovať od roku 1843 na Polytechnike vo Viedni matematiku, fyziku a prírodné vedy. Svoje predmety učil od roku 1846 až do dôchodku v roku 1893

na Evanjelickom kolégiu v Prešove, kde sa stal zakladateľom prírodovedného múzea a 16x zvoleným rektorom.

V Prešove sa oženil s Teréziou Jozefinou Putzovou. Mali spolu päť synov a jednu dcéru. Užíval maďarské meno Frigyes Ágost, avšak úzko spolupracoval so slovenskými botanikmi A. Kmeťom a J. L. Holubym. Stal sa členom Uhorskej akadémie vied, Uhorskej prírodovednej spoločnosti, korešpondentom Kráľovskej zemepisnej spoločnosti, čestným členom Francúzskej mykologickej spoločnosti a bol mu znovu potvrdený šľachtický titul. Vydal v tlačenej forme vyše 26 väčších samostatných knižných prác a 86 vedeckých štúdií z oblasti botaniky, geológie, paleontológie, mine-

Pedagóg, botanik, geológ, paleontológ a vedec Fridrich August Hazslinszky.

ralógie v nemčine, maďarčine, latinčine i angličtine. Spracoval kľúč na určovanie cievnatých rastlín Uhorska. Mnohé rastliny doteraz nesú jeho meno. Vychoval viacero vynikajúcich botanikov Uhorska.

Po jeho smrti v roku 1896 bol pochovaný v Prešove a Maďarská univerzita mu dala vyhotoviť v budapeštianskej botanickej záhrade pamätnú bustu a tabuľu. Mesto Kežmarok mu na jeho rodnom dome odhalilo v roku 2019 pamätnú tabuľu a na Základnej škole Nižná brána 8 zriadilo malú expozíciu.

Milan Choma

Život v Kežmarku po potope

Intenzívne dlhodobé dažďové zrážky v apríli a máj roku 2010 v meste Kežmarok a jeho okolí mali vplyv na nakumulovalenie povrchovej vody z okolitých kopcov.

Voda vtedy so sebou strhla časť lesnej a ornej pôdy na rôznych miestach, čo malo za následok náhle zdvihnutie hladiny Ľubického potoka a okolitých prítokov, ktoré sa 4. júna 2010 vyliali. Pri takom množstve zrážok sa povodniam v tomto období zabrániť nedalo.

S ohľadom na túto vážnu situáciu bol primátorom mesta Kežmarok vyhlásený tretí stupeň povodňovej aktivity a neskôr, o siedmej hodine ráno, vyhlásil aj mimoriadnu situáciu. V priebehu veľmi krátkeho časového intervalu došlo k vyliatiu Ľubického potoka a zaplavovaniu suterénov a prízemných bytov, rodinných domov a všetkých objektov na pozemkoch pri brehu na uliciach: Pod lesom, Trhovište, Hradný vrch, Strelnica, Priekopa, Ľubická cesta, Kamenná Baňa, Štúrova, Kukučínova, Tvarožníanska, gen. Štefánika, Severná, Nižná brána, Rázusova, Jakuba Kraya, Hradská cesta, Lanškrounská, Bardejovská, Levočská, Weilburská, Košická a na sídlisku Juh.

Mimoriadna situácia bola odvolaná 16. júna 2010. Do normálu sa život dostal 14. júla, keď bol odvolaný druhý stupeň povodňovej aktivity a boli ukončené práce za účelom záchrany životov, ochrany zdravia, majetku občanov a životného prostredia. Odstraňovanie škôd po povodni trvalo niekoľko mesiacov a v niekoľkých prípadoch až rokov. Išlo nielen o materiálnu, ale aj psychickú ujmu našich občanov. V Kežmarku bolo zaplavených: 130 rodinných domov, 157 garáží, 30 bytových domov, 180 pivníc, 15 podnikateľských subjektov právnických a fyzických osôb a čiastočne tri stredné, tri základné a dve materské školy.

Mestu boli zo štátneho rozpočtu refundované náklady na záchranné práce a čiastočné škody na majetku mesta. Bezprostredne po povodni boli vykonané záchranné práce a boli odstraňované naplaveniny, obnovované poškodené komunikácie na zabezpečenie prístupu a čerpaná voda zo suterénov.

Slovenský vodohospodársky podnik pravidelne vykonáva a realizuje protipovodňové opatrenia súvisiace z čistením koryta a spevňovaním brehov potoka Ľubica a ďalších vodných tokov. V kritickom úseku potoka Ľubica boli brehy po povodni 2014 navýšené o približne jeden meter.

Vojenské lesy a majetky vybudovali v bývalom vojenskom priestore Javorina dva poldre na zachytávanie vody pri zvýšených zrážkach. Pôvodný plán bol vybudovať sústavu pozostávajúcu z celkovo štrnástich poldrov v rámci bý-

valého vojenského obvodu. Slovenský vodohospodársky podnik začal realizovať prípravu veľkokapacitných poldrov a na umiestnenie niektorých bolo vydané územné rozhodnutie, pričom následne sa začalo majetkovoprávne vyrovnanie a projektová príprava. Proces doposiaľ pokračuje.

Mesto odstránilo pri Kávomatoch na sídlisku Sever most, ktorý spájal ulice Pod lesom a Hradskú cestu a mal nedostatočný prieťahový profil. Na jeho mieste bol postavený

Mimoriadne udalosti v meste rieši krízový štáb pod vedením primátora.

nový most s lávkou pre chodcov a cyklistov, zabezpečujúci bezpečný prietok storočnej vody. Mesto iniciovalo u správcu tokov ich protipovodňové úpravy. Požiadalo taktiež Východoslovenskú energetiku (VSD), a. s., o premiestnenie trafostaníc, ktoré boli zasiahnuté povodňou na uliciach Jakuba Kraya a Nižná brána. Trafostanice spoločnosť presunula mimo záplavovú zónu.

Most na Ulici Jakuba Kraya je v správe Prešovského samosprávneho kraja a v záujme občanov mesto iniciovalo niekoľko rokovaní za účelom prípravy a realizácie jeho rekonštrukcie s cieľom zvýšenia jeho prieťahového profilu, no doposiaľ bezvýsledne. Po povodni v roku 2014 sa v tesnej blízkosti mosta na Ulici Jakuba Kraya zosunulo podlažie ľavého opevnenia brehu potoka Ľubica. Náročnú opravu na čas a financie vykonal v roku 2018 Slovenský vodohospodársky podnik.

Samospráva mesta pravidelne vykonáva kontrolu brehov vodných tokov na jeho území a aj pripraveného protipovodňového materiálu. Má vyhotovený manuál na pripravenosť mesta na povodne v rámci civilnej ochrany, ktorý pravidelne aktualizuje a oboznamuje ním členov Krízového štábu mesta Kežmarok a povodňovej komisie.

Mesto si dalo vypracovať aj stratégiu adaptácie Kežmarku na zmenu klímy so zameraním na rast častosti intenzívnych zrážok. Stratégiu vypracoval Karpatský rozvojový inštitút v Košiciach. Výstupy a odporúčania tejto stratégie, ktorých cieľom je zmiernenie dopadov klímy na mestské prostredie, boli premietnuté do rozvojových dokumentov mesta a do konkrétnych investičných aktivít na jeho území.

Na úseku prevencie pred povodňami mesto spolupracuje so Slovenským hydrometeorologickým ústavom a využíva jeho informácie.

Mestu sa podarilo zrealizovať všetky protipovodňové opatrenia, ktoré spadajú do jeho kompetencie a malo ich malo v pláne. Čiastočne sa podarilo zrealizovať aj opatrenia v gescii iných vlastníkov či správcov, ktoré iniciovalo mesto. Predovšetkým pre nedostatok finančných prostriedkov sa však nepodarilo dobudovať veľkokapacitné poldre, ktoré by garantovali odstránenie povodňového rizika hlavne vo väzbe na tok Ľubica.

Chovať a správať sa k prírode zodpovedne je momentálne jedným z najdôležitejších opatrení. Naďalej je však potrebné trvať na dokončení sústavy menších poldrov v bývalom vojenskom priestore Javorina a zrealizovaní pripravovaných veľkokapacitných poldrov zo strany Slovenského vodohospodárskeho podniku, š. p.

*Ladislav Melikant,
foto: Beáta Oravcová*

Odporúčania pre obyvateľstvo v prípade vzniku mimoriadnej udalosti

Búrka je v širokom zmysle pomenovanie pre poveternostný jav, ktorý má spravidla svoj zreteľný začiatok a ukončenie a je pre danú oblasť extrémnym typom počasia. Sprievodnými javmi počas búrky sú silný vietor, elektrické výboje, intenzívny dážď a prípadne aj krúpy.

Čo robiť po vyhlásení meteorologických výstrah II. a III. stupňa pri výskyte búrok?

Búrka – 2. stupeň

Výskyt silných búrok je spojený s privalovými zrážkami s úhrnom (BD2, >30 mm za 1 h) a nárazmi vetra s rýchlosťou (BV2, >25 m/s):

- nezdŕžiavať sa na voľných plochách,
- nezdŕžiavať sa pri labilných prekážkach,
- zatvoriť a zabezpečiť okná a dvere,
- odložiť z dvorov voľne položené predmety,
- zabezpečiť domáce zvieratá,
- neparkovať pod stromami a pri chatrých budovách,
- s ľahkými vozidlami a nenaloženými nákladnými automobilmi nejazdiť po otvorených veterných plochách,
- vo voľnej krajine počas búrky prečkať v automobile,
- nezdŕžiavať sa pri vysokých stožiaroch alebo vysokých stromoch,

- opustiť vodné plochy a priestory v blízkosti potokov a riek (aj vyschnutých koryt).

Búrka – 3. stupeň

Výskyt mimoriadne silných búrok je spojený s privalovými zrážkami s úhrnom (BD3, 40 mm za 1 h) a nárazmi vetra s rýchlosťou (BV3, >35 m/s):

Okrem rád a odporúčaní uvedených vyššie je ďalej odporúčané:

- keď nemusíte, nevychádzať z domu,
- nepúšťať von deti,
- zabezpečiť obydlie pred vniknutím vody.

Pri búrkach je možný výrazný prechodný vzostup vodných hladín na malých tokoch a výskyt povodňových úkazov mimo tokov (stekanie vody zo svahov, bahnotok, zatápanie pivníc, podchodov a podjazdov).

Civilná ochrana
Mesto Kežmarok

Režimové opatrenia v čase vzniku mimoriadnej udalosti – únik čpavku zo zimného štadióna

Urychlene opustíte ohrozené miesto (proti smeru vetra, evakuáciu riadi vyškolený zamestnanec zimného štadióna).

- Ak ste mimo budovy, vaše rozhodnutie je závislé od smeru vetra šíriaceho nebezpečnú látku zo zdroja úniku a vašej polohy. Ak sa nachádzate v smere vetra a ste v časovej tiesni, vyhľadajte čo najrýchlejšie úkryt, prípadne vstúpte do najbližšej budovy a požiadajte majiteľa o dočasné ukrytie (úkrytom môže byť napr. výrobný závod, úrad, kancelária, obchod, verejná budova, súkromný byt, dom a pod.).
- V prípade, že cestujete automobilom a počujete varovný signál, zaparkujte a vyhľadajte úkryt v najbližšej budove.
- Ak sa nachádzate v budove – neopúšťajte ju počas priebehu mimoriadnej udalosti.
- Čo najsôr sa ukryte v uzavretej miestnosti.
- Vytvorte izolovaný uzavretý priestor – uzavrite a utesnite okná, dvere a vetráky, odstavte klimatizáciu (netesnosti prelepte páskou, väčšie netesnosti môžete utesniť tkaninami namočenými vo vode s rozpustnými sapónmi, penovou hmotou, tmelom a pod.).
- Uzavretím priestoru znížite pravdepodobnosť vlastného ohrozenia.
- Uhasťte otvorený oheň, vypnite plynové spotrebiče.
- Sledujte vysielania v hromadných informačných prostriedkoch (rozhlas, televízia).
- Riadte sa podľa vysielaných pokynov, nepodceňujte riziko.
- Pripravte si prostriedky improvizovanej ochrany osôb – na ústach a nose si pridržte navlhčenú poskladanú tkaninu.
- Telefonujte len v súrnom prípade (nezaťažujte telefónne linky).
- Poskytnite pomoc chorým, postihnutým, starším osobám, osobám neschopným pohybu.
- Postarajte sa o deti bez dozoru.
- Uzatvorte domáce zvieratá.
- Zachovajte pokoj a rozvahy.
- Budovu opustíte len na pokyn (veliteľ zásiad, zvuk sirény s hovoreným slovom – koniec ohrozenia atď.).
- Čakajte na ďalšie pokyny.

Civilná ochrana
Mesto Kežmarok

Zmeny v opatreniach voči šíreniu koronavírusu od 1. júla

Umožnia sa hromadné podujatia s počtom osôb do 1000 v jednom okamihu. Organizátor je povinný preukázať regionálnemu úradu verejného zdravotníctva v SR v prípade kontroly dodržanie tohto limitu. Organizátor teda bude musieť zabezpečiť kontrolovaný vstup a výstup účastníkov podujatia.

Umožní sa organizácia hromadných podujatí s počtom viac ako 1000 osôb výhradne pre podujatia, ktoré je možné organizovať za dodržania podmienky šachovnicového fixného sedenia, pričom maximálna obsadenosť bude môcť byť 50 % z kapacity sedadiel.

Odborné konzílium súhlasí s organizovaním maratónov, pričom presné podmienky stanoví ÚVZ SR osobitným usmernením.

Úrad verejného zdravotníctva SR aktuálne pracuje na bližšej špecifikácii opatrení,

s ich definitívnym znením bude verejnost oboznámená.

Vyššie uvedené informácie odzneli na tlačovej konferencii, na ktorej sa zúčastnili predseda vlády SR Igor Matovič, hlavný hygienik SR Ján Mikas, hlavná odborníčka Ministerstva zdravotníctva SR pre epidemiológiu Henrieta Hudečková a hlavná odborníčka Ministerstva zdravotníctva SR pre všeobecnú starostlivosť pre deti a dorast Elena Prokopová.

zdroj: ÚVZ SR

Úspešná sezóna 1. PPC Fortuna Kežmarok

Sezóna 2019/2020 bola pre stolnotenisový klub MŠK jednou z najúspešnejších v celej jeho histórii.

Samozrejme, za 26 rokov fungovania sa toho stalo veľa, napr. postup do mládežníckej extraligy v kategórii dorast, niekoľkonásobná účasť na majstrovstvách Slovenska vo všetkých mládežníckych kategóriách (mladší žiaci, starší žiaci alebo dorast). Treba spomenúť aj fakt, že niekoľko majstrovstiev, či už Slovenska alebo východného Slovenska, klub aj organizoval priamo v MŠH Vlada Jančeka v Kežmarku (bolo ich minimálne 10, ak nie viac). História je vskutku bohatá a výnimkou nie je ani ročník 2019/2020, ktorý sa už navždy zapíše ako jeden z najvýznamnejších ročníkov klubu.

Zo začiatku to tak ale vôbec nevyzeralo. Po minuloročnej sezóne boli Kežmarčania v 1. lige mužov až do posledného kola na 1. mieste v tabuľke, no nakoniec skončili druhí. Iba o 1 bod za víťazom. Vtedy zažili obrovské sklamanie. Zostava v zložení Dariusz Kielb, Matej Harabin, Mateusz Malik, Ivo Mryglot bola na dosah obrovského úspechu už minulý rok, no neskončilo sa to úspechom. Do novej sezóny nastúpili hráči so zmiešanými pocitmi, navyše ich najlepší hráč Dariusz Kielb, ktorý mal v minulej sezóne len 3 prehry zo 66 zápasov, z klubu odišiel, takže nad novou sezónou visel otáznik. Prezident klubu Miroslav Harabin našťastie zohnal veľmi kvalitnú náhradu v podobe dvoch hráčov: Jakuba Ševca (v minulej sezóne hráč 1. ligy v Českej republike) a Róberta Valucha ml. (stabilný, výborný hráč 1. ligy na Slovensku). Ku týmto dvom sa pridali ešte Mateusz Malik a Matej Harabin, čím vytvorili silný káder na opätovný boj o postup do najvyššej súťaže stolného tenisu na Slovensku – extraligy.

Hneď od 1. kola sezóny 2019/2020 sa Kežmarčania v novej zostave ujali vedenia v tabuľke výhrou 13:1 nad družstvom Mladost Relax Rimavská Sobota A a 1. miesto si takto udržali do konca tejto skrátenej sezóny. Skrátenej, pretože všetci vieme, ako COVID-19 ovplyvnil dianie nielen na Slovensku, ale aj vo svete. V sezóne sa nedohrali posledné štyri zápasy, to však nič nemenilo na fakte, že tento ročník to bol

boj o každý bod. Počas neho sa ukázali dva tímy, ktoré mali najväčšie ambície na titul – kežmarský 1. PPC Fortuna a TJ Lokomotiva Vrútky A.

Boj na diaľku bol neskutočný. Od 5. kola Vrútky Kežmarku dýchali na krk a boli od nás iba na rozdiel 1 bodu. Prvý zápas sme s nimi dokonca na ich pôde prehrali 6:8, takže ak by sme mali rovnaké body v tabuľke, rozhodoval by vzájomný zápas, a ten sme mali horší my. Počas sezóny však Fortuna vybojovala dôležité víťazstvá 8:6 so Žilinou, Starou Ľubovňou, Ružomberkom a Mokrancami. Veľmi dôležitý bol zápas

1. PPC Fortuna - Kežmarok A zľava: Jakub Ševc, Róbert Valuch, Mateusz Malik, Matej Harabin

s predposledným STJ Družba Bardejov A, ktorý má výborné mužstvo, no kvôli neúčasti jeho hráčov na zápasoch sa prepadol na dno tabuľky a nakoniec aj vypadol. Proti nám však hral v plnej zostave a zvládli sme si odtiaľ odnieť remízu 7:7. Tento bod sa neskôr ukázal ako jeden z kľúčových, ktoré nám zabezpečili postup.

22. februára sa uskutočnilo 10. kolo, ktoré bolo zároveň v súvislosti s pandemiou aj posledné. To však, samozrejme, v danej dobe ešte nikto netušil, takže sezóna pre domácich hráčov pokračovala normálne. Zhodou okolností sa Kežmarčania v tomto nakoniec poslednom kole stretli práve so svojím najväčším rivalom – Vrútkami. Bol to priamy zápas o postup, navyše neskôr

umocnený tým, že bol posledným. Dá sa povedať, že to bolo to najlepšie na záver. Zápas dosahoval úroveň extraligy. Atmosféra bola obrovská, prišli ľudia z celého regiónu... Bolo to naozaj ako na hoidačke. Kežmarčania vedeli, že ak prehrajú, budú mať v tabuľke rovnaký bodový zisk, a teda 2. miesto pre horšie vzájomné zápasy. Stačila nám teda remíza na udržanie sa na 1. mieste v tabuľke. Počas zápasu to najprv vyzeralo veľmi vyrovnane, vyhrali sme 4:3 a išli hrať naši najlepší hráči – Ševc a Valuch. Obidvaja predviedli úžasný výkon. Ševc vyhral vo svojom zápase dokonca 2:0 na sety a už tu mohlo byť rozhodnuté. Hostia však ako keby vstali z mŕtvych a oba zápasy vyhrali po 3:2 na sety a v stretnutí sa tak ujali vedenia 5:4. Nasledoval zápas Mateusza Malika, ktorý bol asi najdôležitejším

duelom v celej sezóne. Mateusz prehrával 0:2 na sety, a tak to vyzeralo pre kežmarské mužstvo veľmi zle. V pravej chvíli však predviedol svoj najlepší výkon a vyrovnal na 2:2. V 5. sete dokonca prehrával 4:10 a súperovi stačil jediný bod k víťazstvu v 1. lige a k postupu do extraligy. Boli sme jeden jediný bod od opätovného neúspechu druhý rok po sebe! Mateusz Malik však za podpory skvelého publika vyhral tento set 12:10 a vrátil tak kežmarský tím späť do zápasu. Stav stretnutia bol 5:5. Nasledovali posledné zápasy sezóny, v ktorých sme viedli po výhre Ševca 6:5, no dvoma prehrami Valucha s najlepším hráčom celej ligy a Malika 2:3, keď viedol dokonca 2:0 na sety, sme prehrávali 6:7 a na rade bol posledný zápas Mateja Harabi-

na, ktorý bojoval o postup do extraligy pre naše „áčko“. Harabin tento súboj úspešne zvládol a po výsledku 3:1 sme sa mohli tešiť z remízy 7:7, a teda aj udržania 1. miesta v tabuľke. 2. júna rozhodol Slovenský stolnotenisový zväz o postupe nášho tímu do extraligy a my sa teda môžeme radovať z víťazstva v 1. lige.

Historický úspech 1. PPC Fortuna Kežmarok však nebol iba vďaka tejto udalosti. Naše „béčko“ v zložení Ivo Mryglot, Zbigniew Nycz, Kamil Kovalčík, Martin Škára sa tento rok predstavilo v 3. lige mužov, kde znova malo vysoké ambície. Jeho najväčším konkurentom bola TJ STO Slovenská Ves A. Po základnej časti boli hráči „béčka“ za Slovenskou Vsou len o skóre na

2. mieste, a tak sa začala nadstavba. V tejto lige sa taktiež nedohrali posledné 4 zápasy, no kľúčovým bolo aj tak stretnutie, v ktorom sme 23. februára doma privítali práve našich najväčších rivalov. V tabuľke sme počas nadstavby získali 1. miesto, zatiaľ však iba o 1 bod pred hosťami. Zápas to bol zaujímavý, hneď zo začiatku sme viedli už 5:0 a vyzeralo to, že o titule je prakticky rozhodnuté. Súper však zapol skrytý motor a postupne vyrovnal na 7:7 a neskôr aj 8:8. Rozhodovali tak posledné 2 zápasy, v ktorých nám stačilo vyhrať jeden zápas, aby sme ostali prví v tabuľke o 1 bod pred súpermi. Naši chlapci ale ukázali, že žiadnu drámu nepripustia. Zbigniew Nycz síce po tesnom súboji, ale zaslúžene vyhral 3:1 a Martin Škára zabezpečil 10. bod tiež po výhre 3:1. Výhra 10:8 tak posunula naše mužstvo k titulu s náskokom troch bodov

na druhú Slovenskú Ves. 8. júna Východoslovenský stolnotenistový zväz rozhodol o postupe nášho tímu do 2. ligy.

V ďalšom úspechu tohto klubu mal prsty samotný koronavírus. Náš tím 1. PPC Fortuna Kežmarok C bol v 4. lige po základnej, aj po skrátenej nadstavbovej časti na poslednom mieste a v čakal ho zrejme zostup do 5. ligy. Treba ale povedať, že „céčko“ malo obrovskú smolu za toľkú snahu, ktorú málokedy vidno. Kľúčové zápasy o udržanie v lige sme prehrali doslova o jednu loptičku v prvom zápase celého stretnutia a takéto nešťastie sme mali vo viacerých zápasoch. Ak by sa súťaž dohrala, boli by sme pripravení ešte nepriaznivý osud zvrátiť a pobiť sa o udržanie v 4. lige. Mali sme stále teoretickú šancu na udržanie, čo bolo v tej chvíli predčasne ukončenej sezóny kľúčové, a čo nás zachránilo.

8. júna rozhodol Východoslovenský stolnotenistový zväz udeliť mužstvám, ktoré majú teoretickú šancu získať nezostupové miesto, právo štartu v rovnakej sezóne na rok 2020/2021.

Aby toho nebolo málo, tak štvrtý úspech pridali do zbierky 1. PPC Fortuna Kežmarok D, ktorý sa už po základnej časti udržal v prvej šestke, tým pádom v nadstavbovej časti už z ligy vypadnúť nemohol, a tak by nezáležalo, či sa sezóna dohrá, alebo nie. Nakoniec skončil na výbornom 5. mieste.

Tréner a prezident klubu Miroslav Harabin: „Sme veľmi šťastní, že môžeme zviditeľňovať Kežmarok v stolnom tenise od novej sezóny v extralige po celom Slovensku. Tešíme sa na divákov, na bohatú atmosféru na zápasoch, ktoré sa budú aj naďalej konať v MŠH Vlada Jančeka. Zároveň by som všetkých chcel pozvať na otvorenie extraligy a na jej prvý zápas, v ktorom si to naši hráči rozdajú proti jednému z najlepších tímov stolného tenisu na Slovensku. Pozorne sledujte správy, presný dátum a čas prvého stretnutia včas ohlásime. Fandíme naplno, Kežmarok!“

Matej Harabin

Odovzdali za šachovnicami to najlepšie, čo vedeli

V nedeľu 21. júna šachisti MŠK KdV Kežmarok cestovali na posledné 9. kolo IV. ligy D11 na zápas do Spišskej Teplice. Keďže sa po predchádzajúcom kole definitívne stali víťazmi súťaže, dostali v záverečnom stretnutí sezóny maximálny priestor deti.

Keďže na prvých šachovniciach mal súper výraznú výkonnostnú prevahu, spoľiehal som sa na naše deti, ktoré po celú sezónu podávali výborné výkony. Žiaľ, nepodarilo sa nám ukončiť sezónu bez prehry a v tomto zápase sme súperovi podľahli 2:6.

Jedinú výhru nášho tímu v tomto stretnutí zaznamenal svojou typicky agresívnou hrou Štefan Kolek. Remízu doslova „vyboxoval“ Daniel Duda s elo 1445 proti súperovi s elo 1772, aj napriek tomu, že v stredovej hre nekorektne obetoval ľahkú figúru, ktorú v prechode do koncovky síce získal späť, ale so stratou 3 pešiakov. Vo vežovej koncovke s dvoma pešákmi proti piatim bol natoľko „otravný“, že nakoniec súper kapituloval a sám ponúkol remízu, ktorú Daniel prijal.

Druhú remízu nášho tímu utrpela Monika Koscelníková, ktorá si vypracovala výborné postavenie s výraznou materiálnou výhodou, ale súperovi vybehla dáma a začala šachovať Monikinho kráľa. Žiaľ, Monika prehliadla možnosť úkrytu kráľa a po opakovaných pozíciách bola partia ukončená remízou.

Musím poďakovať za výbornú bojovnosť Zuzke Nevickej, Ľubomírovi Antalovi

a Marcelovi Haninovi, ktorý napriek tomu, že v tomto zápase nebodovali, odovzdali za šachovnicami to najlepšie, čo vedeli.

Mrziť nás môže iba lacná prehra Dominika a Rolanda, ktorý svoje partie „zmrčili“ v priebehu pár minút, zvlášť proti súperom, s ktorými mohli hrať na výhru. Na ich obranu – obaja po celú sezónu podávali výborné výkony a boli oporou nášho tímu.

V sezóne 2019/2020 IV. ligy D11 sme celkovo osemkrát zvíťazili, raz prehrali a ani raz neremizovali. Za tento výsledok patrí vďaka všetkým hráčom, ktorí sa zapojili do zápasov. Ďakujem v mene svojom, aj v mene realizačného tímu MŠK KdV Kežmarok.

Anton Oravec,
MŠK KdV Kežmarok

Futbalisti budú pokračovať v nedokončených ligách

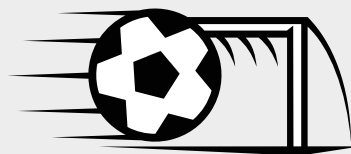
Kežmarský klub 1. MFK Kežmarok bude opäť hrať v súťažiach, v ktorých sa predstavil aj v nedokončenom ročníku 2019/2020.

Muži budú hrať v podtatranskej skupine piatej ligy. Pochopiteľne, bude ich snahou aj v sezóne 2020/2021 postup do štvrtej ligy. Do súťaže sa prihlásili rovnaké mužstvá ako v predchádzajúcom ročníku. Kežmarčania sa tak stretnú s mužstvami z miest a obcí: Gelnica, Nálepkovo, Kluknava, Olcnav, Levoča, Harichovce, Hrabušice, Vikartovce, Hranovnica, Vysoké Tatry, Spišská Stará Ves, Veľká Lomnica, ale i susedná Ľubica.

Dorastenci budú hrať vo východnej skupine tretej ligy. Tu nastali určité zmeny. V súťaži by nemali hrať tímy zo Stropkova, Giraltovec a Rožňavy.

Žiaci budú v druhej lige, v ktorej sa taktiež neudiali oproti predošlej sezóne žiadne zmeny.

Zdroj: vsfz.futbalnet.sk

Spomienky

Čas plynie ako tichej rieky prúd, kto Ťa mal rád, nikdy nemôže zabudnúť.

Dňa 25. júna sme si pripomenuli druhé výročie, čo nás navždy opustila naša drahá, milovaná manželka, mamka, babka **Anna Oláhová rod. Töröková**.

Kto ste ju poznali, venujte jej, prosím, tichú spomienku. Manžel s rodinou.

Utíchlo srdce, utíchol tvoj hlas, mala si rada život a všetkých nás. Odišla si navždy, túžila si žiť, ale osud to zariadil tak, že musela si nás už navždy opustiť.

Dňa 25. júna uplynulo 25 rokov, čo nás navždy opustila naša mamka, svokra, babka a prababka **Margita Kašpříková**.

Tí, ktorí ste ju poznali a mali radi, venujte jej tichú spomienku. S láskou v srdci spomína celá rodina.

Utíchli srdcia, utíchol váš hlas, mali ste radi život a všetkých nás. Odišli ste navždy, túžili ste žiť, ale osud to zariadil tak, že museli ste nás už navždy opustiť. Hoci ste odišli a niet vás medzi nami, v našich srdciach zostanete stále s nami.

V máji uplynulo 10 rokov, čo nás opustil otec **Ján Klus** a 4. júla

uplynú 2 roky, čo nás navždy opustila mamka **Viera Klusová**.

S láskou spomínajú dcéry **Vierka** a **Janka** s rodinami. Ďakujeme všetkým, ktorí si na vás tiež spomenu modlitbou a tichou spomienkou.

Tí, ktorých milujeme, neodchádzajú...

Dňa 10. júla si pripomenieme 2. výročie úmrtia **JUDr. Jána Jacka**.

S láskou a úctou na neho spomína manželka, syn, rodina a priatelia.

Dňa 10. júla uplynie 25 rokov od chvíle, čo nás navždy opustil manžel, otec a dedo **Ernest Kiss**.

S láskou a úctou spomína celá rodina.

Utíchol otcov hlas, dotýklo srdce jeho, no my si pri

jeho výročí spomíname na neho. Odišiel si, keď na to ešte nedozrel čas, spomienka na Teba zostala vo všetkých nás.

Dňa 20. júla si pripomenieme 15. výročie úmrtia môjho manžela, nášho otca, dedka a svokra **Ondreja Tomasa**.

S úctou a láskou spomínajú manželka **Božena**, deti **Alena**, **Gabriela** a **Ondrej** s rodinami.

Spustla už záhrada, spustol už aj dvor, ticho je v dome, nepočuť tvoje kroky.

Dňa 31. júla uplynie jeden smutný rok, čo nás navždy opustila naša mamka, babka a prababka **Irena Hrbčeková**.

S úctou spomínajú dcéry **Dagmar**, **Eva** a synovia **Karol**, **Peter** s rodinami.

Predajcovia v Kežmarku dostali možnosť otvoriť svoje prevádzky online

KEŽMAROK PONÚKA.online

Projekt podporený mestom Kežmarok, ktorý nájdete na stránke www.kezmarokponuka.online, predajcom umožňuje predávať svoje služby a produkty na území mesta prostredníctvom internetového predaja.

Je nápomocný všetkým, ktorí mohli svoje aktivity počas krízy obmedziť. Taktiež pomôže aj ostatným rozšíriť svoje predajné kanály. Vďaka projektu môžete byť pre Kežmarčanov dostupní počas celého roku. Obyvatelia nájdu na jednom mieste sústredenú ponuku produktov a služieb kežmarských predajcov. Tí môžu taktiež prepojiť svoj existujúci e-shop s týmto projektom a takto predstaviť svoje vlastný internetový obchod či iné online predajné kanály.

dukty. O všetko ostatné sa postará portál.

Marek Kollár

Podakovanie

Ďakujem oddeleniu dlhodobu chorých Nemocnice Dr. Vojtecha Alexandra v Kežmarku za poskytnutú zdravotnú starostlivosť.

Za prejavenu ochotu, obetavosť a profesionálny vládny prístup aj v prípade vážnych stavov pacientov vyjadrujem celému oddeleniu pod vedením MUDr. Bártu obdiv a úctu.

Jarmila Chalúpková

Inzercia

Bytové družstvo Kežmarok ponúka na odpredaj nehnuteľnosť s pozemkom v meste Kežmarok (pôvodne ubytovňa, v súčasnosti sídlo strednej spojenej školy) pri areáli letného kúpaliska na Ulici Biela voda 2. Záujemcovia volajte na telefónne čísla 052/452 33 44, 052/452 33 49 alebo pošlite e-mail: bdkezmarok@sinet.sk.

Riadková inzercia

- Hľadám pomocnicu do domácnosti 2x-3x do týždňa. Tel. 0944 542 340

RO 20006

- Sortiment Náboženskej predajne svätého Michala na ul. Dr. Alexandra 26 v Kežmarku nájdete na stránke www.anjelska-predajna.sk.

RF 20008

Po predložení tohto kupónu získate zľavu na celý sortiment **7%**

BIO POTRAVINY
MATCHA tea
POWERLOGY
Gym BEAM
BAREBELLS

www.superstrava.sk
info@superstrava.sk
Po - Pi : 9:00 - 17:00
Staráme sa o Vaše zdravie ...

Noviny KEŽMAROK, mesačník, evidenčné číslo: EV 5329/16, ISBN 2453-7608, vydáva Mestské kultúrne stredisko Kežmarok, Starý trh č. 46, 060 01 Kežmarok, IČO: 00352179, dátum vydania 3. 7. 2020, ročník V., **adresa redakcie:** Hlavné námestie 3, 060 01 Kežmarok, e-mail: noviny@kezmarok.sk, ondrej.miskovic@kezmarok.sk, zuzana.slosarova@kezmarok.sk, tel.: +421 52 466 0211 **Tlač:** Tlačiareň Kežmarok, GG, s. r. o., **Grafika:** PROGRUP SK, s. r. o. Nevyžiadané rukopisy a fotografie nevraciam. Redakcia si vyhradzuje právo krátenia a korigovania príspevkov. Redakcia nezodpovedá za obsah inzerátov a letákov. Príspevky sú zverejňované bez nároku na honorár. Uzavierky k 15. dňu v mesiaci. **Redaktori:** Ondrej Miškovič, Beáta Oravcová, **autori titulných fotografií:** M. Hajkovský, winterinternet, **distribuuje:** Slovenská pošta bezplatne, **náklad:** 5 700 ks. **Periodikum** je pôvodne vydávané od roku 1993.

HOKEJOVÝ SEN

MILIÓN FANÚŠIKOV, DVA PRÍBEHY, JEDEN ŠAMPIONÁT

Letné kino na hradnom nádvorí
ŠTVRTOK 16. JÚLA 2020

autogramiáda o 21.30 h vstupné 3 € prístupná o 21.00 h

Host' večera: čestný Kežmarský rytier LACO NAGY
 spolu s ním režisér filmu Marek Vaňous a scenárista Dominik Kríž

BABADLO

Ali Baba

divadelná adaptácia slovenskej ľudovej rozprávky
 "Hopla, horta, zem otvor sa!"

Je možné zvíťaziť nad zlobníkmi?
 Je rozum a šikovnosť viac ako sila?
 To vám prezradí tento známy
 príbeh v netradičnom spracovaní
 na slovenský spôsob.

Pre deti od 4 rokov

17. júla 2020
18.00 h
 vstupné 3 €

Nedeľné rozprávkové popoludnie na Kežmarskom hrade

(v prípade nepriaznivého počasia v MšKS)

BAČOV POMOCNÍK

hrajú: Zdenko Dudžák a Lukáš Marhefka
 režia: Dušan Kubáň a Michal Novák

26. júla 2020
18.00 h
 vstupné 3 €

Predpredaj vstupeníc: Mestské kultúrne stredisko, Starý trh 40
 Kežmarská informačná agentúra, Hlavné námestie 64
www.mshskezmarok.sk

Kežmarok

Viliam Klimáček

VĚDKA a chróm

(sestričky, pacienti, doktori a disidenti)

GU na GU

Letný divadelný festival na Kežmarskom hrade
31. júla 2020
20.30 h
 Vstupné: 12 €

Predpredaj vstupeníc: Mestské kultúrne stredisko, Starý trh 40
 Kežmarská informačná agentúra, Hlavné námestie 64
www.mshskezmarok.sk

FRANTIŠEK ŽOLDÁK

ZÁTIŠIA A KRAJINY

1. - 31. 7. 2020

VÝSTAVNÁ SIŇ, HLAVNÉ NÁM. 64, KEŽMAROK

PONEDĽOK - PIATOK: 12.00 - 17.00
 9.00 - 12.00: NA POŽIADANIE V KEŽMARSKÉJ INFORMAČNEJ AGENTÚRE

www.mshskezmarok.sk

ALCHÝMIA TRIEDENIA KOMUNÁLNEHO ODPADU

Najdôležitejšie je vzniku odpadu predchádzať a až následne triediť a recyklovať. Snažíme sa o to, aby nám vznikalo **minimum zmesového komunálneho odpadu**.

